

OKRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, økonom - cand. Scient. Adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Kritisk minirapport, 1. udg. 30.06.26 ^{1 2}.

Godt, skidt og manglende finansiering i regeringsgrundlag.

¹) Link til rapporten på min hjemmeside: <https://henrikherloevlund.dk/wp-content/uploads/2026/06/RegeringsgrundlagSSFMR.pdf>

²) Rapportens resume danner i forkortet form grundlag for en økonomisk kommentar i dagbladet "Arbejderen" fredag 05.06.26.

<https://arbejderen.dk/blog/godt-skidt-og-manglende-finansiering-i-regeringsgrundlag/>

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	3
RESUME.....	9
Ny regering, nyt regeringsgrundlag.	10
Gode forslag til forbedring af velfærd og fordeling.....	11
Flere velfærdsforbedringer.....	12
Også gode forslag til grøn omstilling.....	12
Regeringsgrundlagets blåsorte kapitel: Skattelettelse til de rige.	13
Kommer de rige til selv at betale egne skattelettelse?	14
Finansieringen er regeringsgrundlagets svaghed.....	15
2035 – plan skal levere manglende finansiering.	16
Kan finansiering komme fra statsoverskud eller nye opjusteringer af råderum?	16
Manglende finansiering kan trække tæppet væk under forbedringer.	17
GENEREL INDLEDNING.....	19
Den mindst ringe af de mulige regeringer.	20
Analysens opbygning.	21
DEL I: PROGRESSIVE UDGIFTSFORSLAG	23
<i>Indledning til del I.....</i>	<i>24</i>
KAP 1. FORBEDRING AF VELFÆRD.....	25
1.1. Hul på gratis tandpleje.....	25
1.2. Mere retfærdig fordeling gennem momsreduktioner.....	26
1.3. Gratis kollektiv transport for under 22 årige.....	27
1.4. Flere midler til folkeskole og uddannelse.....	27

1.5. Forbedring af Arne - pension.	28
1.6. Genindførelse af Store Bededag som helligdag.....	28
1.7. Boligpolitik.....	28

KAP. 2. FREMSKRIDT FOR MILJØ, DYREVELFÆRD OG KLIMA.30

2.1. Nationalt sprøjteforbud.	30
2.2. Stop for svinelandbrugets dyremishandling.....	30
2.3. Bedre beskyttelse af natur og biodiversitet.	31
2.4. Klimaet: Højere mål for reduktion af drivhusgasser i 2035.	32
2.5. Elektrificering: Flaskehals på elnettet skal afhjælpes.	32
2.6. Transport.....	33

KAP. 3. HVAD KOSTER UDGIFTSFORSLAG SAMLET SET?34

DEL II: GRUNDLAGETS BLÅ-SORTE KAPITLER. 35

Indledning til del II.....36

KAP. 4: "SKATTEREFORMEN".37

4.1. Skattelettelser til de rige.....	37
4.2. Betaler de rige selv (dele af) egne skattelettelser?	39
4.3. MEN: Skal menigmand også bidrage til riges skattelempelser?	40
4.4. Det progressive element i skattereformen: Momsnedsættelserne.....	40
4.5. Hvad vil skattereformen koste?	41

KAP. 5: ANDRE "BLÅ" OMRÅDER I REGERINGS GRUNDLAGET.43

5.1. Fattiggørende kontanthjælpsreform i hovedsagen bibeholdt.....	43
5.2. Felttog mod førtidspension.....	44
5.2. Rets - og udlændingepolitikken.....	44

DEL III: SAMLET ULIGHEDSEFFEKT OG ØKONOMI. 46

Indledning til del III.....47

<i>KAP. 6: ULIGHEDEN STIGER IKKE – INDTIL VIDERE.</i>	48
<i>KAP. 7: ØKONOMIEN I REGERINGSGRUNDLAGET.</i>	50
7.1. Hvad løber udgifter og finansiering i regeringsgrundlaget op i?	50
7.2. Nettobalancen i regeringsgrundlaget.	52
7.3. Der MANGLER finansiering i regeringsgrundlaget.	53
7.4. Kan finansieringsspørgsmålet åbne op for borgerlig indflydelse?	54
<i>KAP. 8: GRUNDLAGETS ØKONOMISKE POLITIK.</i>	56
8.1. Regeringen: 2035 – plan skal øge råderum med 19 mia. kr. i 2030.	56
8.2. Kan øget arbejdsudbud med 15.000 personer i 2030 tilvejebringe fornøden finansiering?	58
8.3. Kan regeringen hente råderum på den anden side af 2030?	60
DEL IV: KILDER TIL (YDERLIGERE) FINANSIERING?	63
<i>Indledning til del IV.</i>	64
<i>KAP. 9: KAN STATSOVERSKUDET FINANSIERE REFORMER?.....</i>	<i>65</i>
9.1. Dansk økonomi er et godt sted – lige nu.	65
9.2. MEN: Ifølge Finansministeriet falder overskuddet efter 2030.	66
9.3. Kan lempelse af saldomålsætning bane vej for øget finansiering?	67
<i>KAP. 10: KAN ØGET ARBEJDSUDBUD/BESKÆFTIGELSE UDBYGGE RÅDERUM?</i>	<i>69</i>
10.1. Råderummet kraftigt opjusteret 2022 -2025.	69
10.2. Men SVM – regeringen brugte alle pengene – og mere til.	71
10.3. Kan råderummet stige/øges yderligere gennem forebyggelse?	72
10.4. Kan arbejdsudbud/beskæftigelse vokse som i de foregående år?	73
10.5. Hvor meget råderum kan fortsat vækst i arbejdsudbud/beskæftigelse give?	74
<i>KAP. 11: ER SKATTEFORHØJELSER EN MULIGHED?.....</i>	<i>77</i>

DEL V: KAN MANGLENDE FINANSIERING TRÆKKE TÆPPET VÆK UNDER VELFÆRDSFORSLAG? 79

Indledning til del V.80

kAP. 11: KAN MANGLENDE FINANSIERING TRÆKKE TÆPPET VÆK UNDER UDGIFTSFORSLAG?81

11.1. Manglende finansiering kan ramme udgiftsforslag. 81

11.2. Udfordring for venstrefløj. 81

11.3. Diskussionsoplæg om mulige bud på finansiering af udgiftsforslag. 82

BILAG: DISKUSSIONSOPLÆG OM ØKONOMIEN I REGERINGSGRUNDLAGET OG EVT. PROGRESSIVE INDSPARK TIL FINANSIERING AF FORSLAG TIL FORBEDRING AF VELFÆRD OG GRØN OMSTILLING. 83

Indledning til bilag.84

BILAG 1: DISKUSSIONSOPLÆG MED FORSØG PÅ SAMLET OPGØRELSE AF UDGIFTER FINANSIERING OG NETTOBALANCE I REGERINGSGRUNDLAGET.86

1.1.: Hvad vil udgiftsforslag brutto koste – i 2030 og i 2035 (mia. kr)?.. 87

SUNDHED + ÆLDRE:..... 87

PENSION:..... 88

BØRN, SKOLE, UDDANNELSE: 89

SOCIALE YDELSER: 89

BOLIGER: 90

LANDBRUG, MILJØ:..... 91

ERHVERVSLIV:..... 91

KULTUR:..... 92

LOKALT VELFÆRDSSAMFUND, LAND/BY, MOBILITET:.....	92
ELEKTRIFICERING OG ENERGI:	93
RIGSFÆLLESKAB, EU, FORSVAR:.....	93
SKATTE - OG AFGIFTSLEMPelser:	94
I ALT UDGIFFTSFORSLAG:	94
1.2: Hvad vil finansieringsforslag brutto indbringe – i 2030 og i 2035 (mia. kr).....	95
1.3: Foreløbig nettobalance mellem udgiftsforslag og finansiering i firkløverregeringens regeringsgrundlag.	97

<i>BILAG 2: DISKUSSIONSOPLÆG: MULIGE FORSLAG TIL FINANSIERING AF FORSLAG I REGERINGSGRUNDLAGET OM VELFÆRD OG GRØN OMSTILLING.</i>	<i>98</i>
2.1. FORSLAG TIL SPECIFIKKE SKATTEFORHØJELSER.....	98
2.1.1. Øget progression i ejendomsværdibeskatningen.....	98
2.1.2. Afskaffe "stuehusreglen".	99
2.1.3. Forhøjelse af tobaksafgift?.....	100
2.1.4. Samlet provenu af skatteforslag.	101
2.2. FORSLAG VEDR. ØGET ARBEJDSUDBUD/ BESKÆFTIGELSE.....	101
2.2.1. Positive incitamenter til at arbejde også efter tidlig tilbagetrækning.....	102
2.2.2. Positive indsatser for flygtninge – og indvandrere - til at komme i arbejde.	103
2.2.3. Positive indsatser for at få ledige – og arbejdsmarkedsparete - kontanthjælpsmodtagere i arbejde.	106
2.2.4. Samlet forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse gennem positive incitamenter og indsatser.....	109
2.3. SAMLET - MULIG - FORØGELSE AF RÅDERUM I 2030.	110

RESUME.

MANCHET:

Manglende finansiering kan rive tæppet væk under velfærdsforbedringer.

Ny regering, nyt regeringsgrundlag.

Efter 10 ugers forhandlinger fik Danmark endelig en regering. Der var ved valget ikke rødt flertal og i betragtning heraf må dannelsen af en centrum – venstre regering bestående af S, SF, M og R og med Enhedslisten og Alternativet som parlamentarisk grundlag nok betragtes som det bedst mulige. I hvert fald i forhold til et ”blåtonet” ”midtermønster” eller i forhold til det endnu værre – en blåsort VLAK – regering med DF som grå eminence.

EL – og Alternativet - må anerkendes for klart at have indset dette og for gennem en kompromisåben kurs at have muliggjort denne – under de givne betingelser – ”mindst ringe regering”. Og S må anerkendes for ikke at give efter for Løkkes forsøg på at presse deltagelse i et blåtonet ”midtermønster” med V og K, men fastholde perspektivet om en centrum – venstre regering.

Positivt er også en række progressive udgiftsforslag i regeringsgrundlaget til forbedringer for velfærd og fordeling og grøn omstilling. Nogle heraf må krediteres venstrefløjen, men også arbejderpartierne som helhed og rød blok har bidraget til at trække i den rigtige retning på dette felt.

Desværre skæmmes regeringsgrundlaget til gengæld af Moderaternes (og radikales) blå - sorte skattelettelser til de rige. Og jf længere fremme lider velfærds – og miljøforbedringerne af en væsentlig svaghed i form af mangelfuld finansiering.

Gode forslag til forbedring af velfærd og fordeling.

Det må som sagt anerkendes, at regeringsgrundlaget rummer gode udgiftsforslag til forbedring af velfærd og fordeling. Blandt de væsentlige må nævnes, at der ”tages hul på” gratis tandpleje, halvering af moms på fødevarer og helt bortfald heraf på frugt og grønt samt gratis transport for unge under 22 år.

Enhedslisten må anerkendes for indføjelser i regeringsgrundlaget af en ”vision om vederlagsfri tandpleje for hele befolkningen” i løbet af 10 år. Hvis det gennemføres fuldt ud, er der tale om en klar og vigtig, ja historisk velfærdsforbedring. Men der er ikke uvæsentlige usikkerhedsmomenter: Inden 2035 vil der være flere folketingsvalg. OG: Konkret er der i regeringsgrundlaget indtil videre kun afsat 4 mia. til indfasning heraf for førtidspensionister og udsatte grupper. Hvorvidt flere grupper omfattes i denne regeringsperiode fremgår ikke.

EL må endvidere – sammen med den øvrige venstrefløj og vel også S – krediteres for i regeringsgrundlaget at have fået inkorporeret forslag om en halvering af momsen på fødevarer og helt afløsning af moms på frugt og grønt. En gennemførelse heraf vil være en klar fordelingspolitisk forbedring og en gevinst for ligheden, fordi denne moms vender den tunge ende nedad. Og for folkesundheden er det genialt, at den sundhedsskadelige lettelse af chokolade og sukkerafgiften i samme åndedrag droppes.

Også hvad angår momsændringerne er der imidlertid flere usikkerhedsmomenter: For det første hedder det i regeringsgrundlaget: ”Momssænkningen skal gennemføres så hurtigt, det teknisk er muligt”. Skatteministeriet har her vurderet, at en differentieret moms edbmæssigt vil tage mindst to år fra det øjeblik beslutningen er taget. Så et ikrafttrædelsestidspunkt ligger flere år frem. For det andet: Finansieringen heraf og af regeringens øvrige skattereform består ifølge regeringsgrundlaget af en række forslag til skattestigninger: Begrænsning af rentefradrag, skærpelse af arveafgift og skærpelse af hovedaktionærbeskatning, Men spørgsmålet er, hvilken skæbne de vil få i Folketinget, jf. længere fremme?

Endelig må Enhedslisten også anerkendes for at have fået indskrevet, at kollektiv transport skal være gratis for unge under 22 år. Her er der konkret afsat 2 mia. kr. til finansiering.

Flere velfærdsforbedringer.

Men også andre forslag i regeringsgrundlaget til forbedring af velfærd og fordeling må fremhæves som positive. Flere penge til folkeskole og daginstitutioner og til uddannelse og forskning bør fremhæves.

SF kan - sammen med den øvrige røde blok - som et positivt aftryk i regeringsgrundlaget notere, at der afsættes 5 mia. kr. til flere undervisningstimer i folkeskolen og til styrkelse af minimumsnormeringer.

Flere penge til folkeskolen var også et valgløfte fra S. Socialdemokratiets forslag om at finansiere dette med øget formueskat måtte opgives, men i stedet har man fået indført et forslag om at forhøje arveafgiften for de meget rige (over 10 mio. kr). Og S må – sammen med de øvrige arbejderpartier – krediteres for et forslag om 1000 kr. mere om måneden til folkepensionister. Og ikke mindst for forbedring af Arne-pension med 3000 kr. om måneden.

Endelig må R krediteres for 1 mia. mere til uddannelse og forskning og for støtte til flere penge til folkeskole og daginstitutioner.

Også gode forslag til grøn omstilling.

Regeringsgrundlaget må også anerkendes for gode forslag til miljøforbedringer: Bedre dyrevelfærd i landbruget, nationalt sprøjteforbud og genindførelse af kommunernes ret til at sige nej til grisefarme.

Ikke mindst Alternativet må – sammen med øvrig venstrefløj og rød blok - krediteres for at have fået bedre dyrevelfærd i landbruget fremtrædende placeret i regeringsgrundlaget: Stop for ekstremavl, stop for ulovlig halekupering, stop for fiksering af søer og langt mere plads til grise.

Træerne er dog ikke vokset ind himlen, idet der er tale om et ganske langt tilløb. Det hedder i regeringsgrundlaget, at ”forbuddet mod halekuperinger er fuldt indfaset og reelt efterleves i 2030 og at et forbud mod ekstremavl er fuldt indfaset og reelt efterleves i 2035”.

Et andet problem er, at Løkkes forslag om en ”grisefirpart” herom med ”Landbrug og Fødevarer er indføjet i regeringsgrundlaget, hvilket vil lukke denne organisation ind i forhandlingsrummet, som indtil nu har været særdeles effektiv til at trænere, forsinke eller forhindre miljøforbedringer på landbrugets regning.

Men der er også vigtige grønne fremskridt, som må krediteres flere partier: Det gælder først og fremmest indførelse af ”et nationalt sprøjteforbud på ”sårbare grundvandsdannende områder”, som vel hele den ny regering og støttepartier må anerkendes for. Der er dog her et springende punkt, der kan forhale dette vigtige tiltag væsentligt: At der i regeringsgrundlaget desværre loves ”kompensation” til ”i stort omfang berørte bedrifter”. Det vil landbruget naturligvis gribe og sammen med sine hjælperyttere i de borgerlige partier presse på for at få udvidet og gjort alt omfattende. I stedet for, at forureneren betaler for sin forurening er der hermed stærkt beklageligt igen lagt op til særbehandling af landbruget i form af, at forureneren skal betales for ikke at forurene!

Regeringsgrundlagets blåsorte kapitel: Skattelettelser til de rige.

Men som regeringen er sammensat, så er regeringsgrundlaget også. Grundlaget fik også en anden, mere reaktionær side, nemlig de ulighedsskabende økonomiske skattelettelser, som Løkke – med Radikales

opbakning –krævede at få med i regeringsgrundlaget. Løkke afskaffer nu sine egne skattereformer fra SVM – regeringen: Toptopskatten og mellemskatten, hvilket øger uligheden stærkt.

Mens en arbejderfamilie vil få 8.700 kroner i skattelettelser om året, står en direktørfamilie til næsten dobbelt så mange penge - 16.400 kroner mere til sig selv om året. Desuden har M fået gennemført, at beskatningen af aktieindkomst lempes og der åbnes for større indskud på aktiesparekonto.

Og endelig sænkes selskabsskatten med 3 procent over nogle år. Alt sammen ændringer, der navnlig lemper skatten for de rige og i sig selv trækker i ulighedsøgende retning.

Kommer de rige til selv at betale egne skattelettelser?

Det må dog anerkendes, at der i regeringsgrundlaget pt. er lagt op til, at de rige i et omfang selv skal være med til at finansiere skattelettelserne til sig selv: Der foreslås således et loft over rentefradraget og arveafgiften foreslås som nævnt skærpet. Også vedr. selskabsskatten foreslås en vis selvfinansiering, idet erhvervsstøtten beskæres og der skal udarbejdes en ny hovedaktionærmodel, som skal sikre, at hovedaktionærer også efter nedsættelsen af selskabsskatten har en samlet skat tæt på marginals-katten for topskatteydere.

Denne selvfinansiering må anerkendes for at trække i den rigtige ret set fra et lighedssynspunkt. Og i kraft heraf samt i kraft af de progressive udgiftsforslag er den samlede effekt af regeringsgrundlaget, at uligheden i skrivende stund samlet set ikke øges.

Men et godt spørgsmål er, hvad der sker med de riges selvfinansiering af skattereformen, når det kommer til politiske forhandlinger herom i Folketinget?

Enhedslisten har jo her – vel i første omgang umiddelbart forståeligt – tilkendegivet, at man ikke vil stemme for Løkkes ulighedsskabende skattelettelser. Det betyder imidlertid, at regeringen så formentlig vil henvende

sig til V og K og andre borgerlige om at stemme for. Men de borgerlige vil selvsagt kræve en pris for deres stemmer, både i form af endnu mere sociale skattelettelser, men givet også i form af indflydelse på finansieringen, hvor de selvsagt vil forlange fjernet netop skærpelse af rentefradrag, arveafgift mm. I så tilfælde vil de rige ikke længere betale deres egne skattelettelser og disses ulighedsskabende karakter vil ikke længere blive modificeret.

Dermed vil også den samlede effekt af skattereformen blive stærkt ulighedsskabende, hvilket givet vil trække hele regeringsgrundlaget i samme retning.

Herudover må nævnes, at skattereformen finansieringen fastfryses satserne i skattesystemet to år. Dvs. at alle skal bidrage til regeringens skattereform. For så vidt angår momsned sættelserne øges herved ligheden samlet set, mens det må betragtes som dybt forkasteligt, at den almindelige dansker herved skal bidrage til personskattelettelserne til de rige.

Finansieringen er regeringsgrundlagets svaghed.

Men de gode udgiftsforslag til forbedring af velfærd, miljø og grøn omstilling hviler på et usikkert fundament, idet finansieringen heraf er regeringsgrundlagets store svaghed: Det hedder således gang efter gang, at ”regeringen vil løbende anvise finansiering”. Dvs at finansieringen er langt henad vejen ikke på plads.

Løkke har da også erkendt, at ”Der er et prioriteringsrum på 19 mia. kr., der skal fyldes op”. Dvs. at regeringsgrundlaget er underfinansieret med 19 mia. kr. Dette kan imidlertid blive endnu mere, hvis de borgerlige fejer en række af de finansieringsforslag til skattereformen af bordet, som pt. ER i grundlaget, som betingelse for at støtte regeringens skattelettelser.

2035 – plan skal levere manglende finansiering.

Opskriften i regeringsgrundlaget på at tilvejebringe finansieringen er, at man vil udarbejde en ny 2035 plan: For denne opstilles de mål at øge velstanden med 70 milliarder kroner strukturelt i 2035 og, at øge den strukturelle beskæftigelse med 15.000 i 2030 og 35.000 i 2035. Det er denne forøgelse af velstand og arbejdskraftudbud, som skal fylde det påkrævede ”prioriteringsrum” på 19 mia. kr op, hvilket er det sidste – overordnede - mål for 2035 - planen.

Hvis arbejdsudbud og beskæftigelse øges med 15.000 fuldtidspersoner frem til 2030, vil det nok øge råderummet, men formentlig kun med omkring 3 – 4½ mia. kr. Ved at føre planen frem til 2035 sigter regeringen dog formentlig på en samlet større forøgelse af råderummet, som den så vil trække på som finansiering inden 2030. Realiseres det opstillede mål om at øge arbejdsudbud og beskæftigelse med 35.000 fuldtidspersoner frem til 2035, vil det på den ene side give en noget større stigning i råderummet på 9 – 10 ½ mia. kr. Men det vil på den anden side stadig kun tilvejebringe halvdelen af den manglende finansiering-

OG: Hvordan en sådan forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse skal tilvejebringes er ikke videre konkretiseret. Tværtimod: Der nævnes fx at man vil lave en ny ”Forebyggelsesfond, som skal understøtte investeringer i forebyggelse med dokumenteret effekt. Det kan fx være stressforebyggelse, tidligere indsatser. **MEN:** Der er her ikke tale om dokumenterede effekter, men alene om usikre potentialer.

Kan finansiering komme fra statsoverskud eller nye opjusteringer af råderum?

Det har fra nogen på venstrefløj været peget på den mulighed at finde den manglende finansiering ved så at sige at ”tage pengene fra kassen” gennem at trække på det pt. store statsoverskud, der igennem 20’erne i gennemsnit har

udgjort omkring 100 mia. kr. Problemet er dog ifølge Finansministeriet i den forbindelse, at dansk økonomi efter 2030 hævdes at ville komme i den såkaldte ”hængekøjeudfordring” dvs. en årrække, hvor overskud afløses af underskud og hvor der derfor på denne side af 2030 skal spares op til militær og velfærdsudgifter på den anden side af 2030.

Det er dog en mulighed, at Finansministeriets fremskrivninger – som det tidligere har vist sig – er for pessimistiske og at den høje beskæftigelsesvækst hidtil igennem 20’erne fortsætter i de kommende år, hvilket måske kunne danne grundlag for nye opjusteringer af råderummet, som dem vi har set fra 2022 til 2025. Den såkaldte ”Dream-model” forventer faktisk i en fremskrivning, at den strukturelle arbejdsstyrke vil vokse med 25 – 30.000 fra 2026 til 2030 og med yderligere 25 – 30.000 frem til 2035. Der er imidlertid forskellige vurderinger heraf. Ifølge Det Økonomiske Råd forventes den strukturelle arbejdsstyrke ”kun” at vokse moderat frem mod 2030, hvorefter den vil stagnere eller falde svagt i årene 2030–2035.

Manglende finansiering kan trække tæppet væk under forbedringer.

Hvis den påkrævede stigning i arbejdskraftudbud/beskæftigelse ikke realiseres gennem regeringsgrundlagets potential og heller ikke kan tages fra kassen eller råderummet, er et muligt scenario, at regeringen i stedet prioriterer ”efter hvad pengene rækker til”: Dvs. aflyser nogen af forslagene til velfærdsforbedringer.

En anden – endnu værre risiko er –, at regeringen - kraftigt presset af Løkke - kaster sig ud i traditionelle ”udbudsreformer” dvs. forringelse af sociale ydelser for at presse flere folk ud i jobs. Det kunne fx være forringelse af førtidspension, dagpenge el. lign. Det vil i givet fald skulle aftales med de borgerlige partier, som imidlertid ganske givet vil tage sig politisk betalt i form af også aflysning af progressive velfærds og miljøreformer.

Således risikerer den mangelfulde finansiering af gode reformforslag at trække tæppet væk under selvsamme. Der ligger derfor en væsentlig opgave hos venstrefløjens om at bidrage med troværdige og politisk gennemførlige forslag til

finansiering og om at undgå, at højrefløjen ved at spille sig ind i finansieringsforhandlinger får vetoret også overfor udgiftspolitikken.

GENEREL INDLEDNING

Den mindst ringe af de mulige regeringer.

Efter 10 ugers forhandlinger fik Danmark endelig en regering. Der var ved valget ikke rødt flertal og i betragtning heraf må dannelsen af en centrum – venstre regering med Enhedslisten og Alternativet som parlamentarisk grundlag betragtes som det bedst mulige. I hvert fald i forhold til et ”blåtonet” ”midtermonster” eller i forhold til det endnu værre – en blåsort VLAK – regering med DF som grå eminence.

EL – og Alternativet - må anerkendes for at have indset dette og for gennem en disciplineret kurs at have muliggjort denne – under de givne betingelser – ”mindst ringe regering”. SF og S må anerkendes for ikke at give efter for Løkkes forsøg på at presse deltagelse i et blåtonet ”midtermonster”, men fastholde perspektivet om en centrum – venstre regering.

Løkke forsøgte ellers efter bedste evne at presse ”midtermonstret” igennem ved undervejs at skifte til Troels Lund, som kongelig undersøger. Men måtte opleve den bet at blive vraget til deltagelse i dennes forslag til regering, som alene indbefattede VLAK. Det var naturligvis for Løkke uacceptabelt og derfor droppede han igen Troels Lund.

Men han havde dog opnået at VLAK fremlagde et regeringsprogram, som i store træk indbefattede Løkkes krav om skattelettelser til de rige og erhvervslivet. Hvilket han så kunne lægge foran Mette Frederiksen som ”et tilbud hun ikke kunne afslå”. Regeringsgrundlaget er dermed blevet udtryk for et paradoks: På den ene side har Løkke, sekunderet af Lidegaard, fået en række traditionelle borgerlige mærkesager igennem i form af skattelettelser fortrinsvis til de rige. Det er regeringsgrundlagets blåsorte kapitel. Og på den anden side har Pelle Dragsted og rød blok fået indsat gode elementer til forbedringer af velfærd og grøn omstilling: Hvilket har givet nogle rød-grønne kapitler.

Analysens opbygning.

Som regeringen er regeringsgrundlaget således en sammensat størrelse.

Den følgende analyse af ”Det politiske grundlag for Firkløverregeringen” falder derfor i 3 dele:

Regeringsgrundlaget må på den ene side anerkendes for – primært på udgiftssiden - at rumme en række gode, progressive velfærdsforslag samt også gode forslag på miljøområdet og til grøn omstilling.

Denne side af papiret gennemgås i **del I**.

På den anden side må regeringsgrundlaget også kritiseres for at rumme deciderede blå - sorte ændringer, først og fremmest på skatteområdet. Og det forsømmer på andre områder at rette op på reaktionære reformer fra den tidligere regering, navnlig på social – og beskæftigelsesområdet.

Denne side af grundlaget gennemgås i **del II**.

Under regeringsforhandlingerne har krav været centrale om, at regeringsgrundlaget ikke måtte skabe større (u)lighed og om, at regeringsgrundlaget skulle repræsentere en ”ansvarlig økonomi og økonomisk politik”.

Derfor belyses i **del III** regeringsgrundlagets effekt på ulighed såvel som økonomien og den økonomiske politik heri.

Endelig har regeringsgrundlaget imidlertid for det fjerde en central mangel og svaghed, som i sidste ende via de politiske forhandlinger om udmøntning af det kan få væsentlig forandrende indflydelse på indholdet: Der mangler konkret finansiering af væsentlige dele af det?

Fordi denne mangel ved regeringsgrundlaget kan få stor betydning for regeringens faktiske politik de næste år diskuteres i en følgende **del IV**, hvori supplerende finansiering kan bestå og hvilken indflydelse på indholdet af regeringens politik, som tilvejebringelsen af den manglende finansiering kan få?

I bilag 1 bagerst i rapporten forsøges en mere udbygget opgørelse af udgifter og finansering i regeringsgrundlaget. Og i bilag 2 er indeholdt et diskussionsoplæg om mulige forslag til at udbygge finansieringen af de gode udgiftsforslag i regeringsgrundlaget gennem øgede skatteindtægter og øget arbejdsudbud/beskæftigelse.

**DEL I:
PROGRESSIVE
UDGIFTSFORSLAG**

Indledning til del I.

At det ikke blev højrefløjen, men centrum – venstre skrev regeringsgrundlaget, har muliggjort en række positive forslag heri om forbedringer af velfærd og fordeling.

Dette redegøres der for i kap. 1.

Endvidere rummer regeringsgrundlaget også en række progressive forslag på miljøområdet.

Disse opridses i kap. 2.

Endelig sammenfattes i kap. 3 på, hvad udgiftsforslagene i regeringsgrundlaget samlet koster?

KAP 1. FORBEDRING AF VELFÆRD.

Det må som sagt anerkendes, at regeringsgrundlaget rummer gode forslag til forbedring af velfærd og fordeling. Blandt de væsentlige må nævnes gratis tandpleje, halvering af moms på fødevarer og helt bortfald heraf på frugt og grønt samt gratis transport for unge under 22 år.

1.1. Hul på gratis tandpleje.

Enhedslisten må anerkendes for i regeringsgrundlaget at have fået indføjet en ”vision om vederlagsfri tandpleje for hele befolkningen” i løbet af 10 år.³ Hvis det gennemføres fuldt ud, er der tale om en klar og vigtig velfærdsforbedring.

Men der er ikke uvæsentlige usikkerhedsmomenter: Der er tale om en ”vision”, men ifølge Lars Løkke Rasmussen ” er der ingen garanti for, at det lykkes at komme i mål med den”.⁴ Inden 2035 vil der være flere folketingsvalg. OG: Konkret er der i regeringsgrundlaget indtil videre kun afsat 4 mia. til indfasning heraf for førtidspensionister og udsatte grupper.⁵ Hvorvidt flere grupper omfattes i denne regeringsperiode fremgår ikke?

Endelig er der et berettiget spørgsmål, hvorvidt fødevareproducenter og detailhandelskæder faktisk vil sætte priserne ned, når afgifterne bortfalder? Eller om

³) Jf. Regeringsgrundlag, kap.5, s. 28 ,øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁴) Jf. Ritzau: Løkke: Vi ved ikke om der er gratis tandlæge til alle om ti år. Finans Watch, 06.06.26.

<https://finanswatch.dk/Finansnyt/Forsikring/article19364980.ece>

⁵) Jf. Regeringsgrundlag, kap.5, s. 32 ,nede-stt.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

de – som vi har set de seneste år – vil benytte lejligheden til at øge fortjenesten ved at opretholde hidtidige priser?

1.2. Mere retfærdig fordeling gennem momsreduktioner.

Enhedslisten må også krediteres for – nok sammen med den øvrige venstrefløj – i regeringsgrundlag at have fået inkorporeret forslag om en halvering af momsen på fødevarer og helt afløsning af moms på frugt og grønt.⁶ En gennemførelse heraf vil være en klar fordelingspolitisk forbedring og en gevinst for ligheden, fordi denne moms vender den tunge ende nedad. Og for folkesundheden er det genialt, at lettelsen af chokolade - og sukkerafgiften droppes i samme åndedrag som moms på frugt og grønt fjernes.

MEN: Også hvad angår momsændringerne er der imidlertid flere usikkerhedsmomenter:

For det første hedder det i regeringsgrundlaget: ”Momssænkningen skal gennemføres så hurtigt, det teknisk er muligt”. Skatteministeriet har her imidlertid vurderet, at en differentieret moms edbmæssigt vil tage mindst to år fra det øjeblik beslutningen er taget. Så et ikrafttrædelsestidspunkt står hen i det uvisse.

For det andet: Momsnedsættelserne vil ifølge Skatteministeriet koste i alt 16,8 mia. kr.⁷ I foråret 2026 blev indgået en politisk aftale om fra 2028 at afsætte 6 mia til enten at afskaffe moms på frugt og grønt eller at nedsætte momsen på fødevarer.⁸ Der skal således findes yderligere 10 mia. kr. I regeringsgrundlaget står den samlede

⁶) Jf. Regeringsgrundlag, kap.8, s.44 ,nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁷) Jf. Skatteministeriet: Svar på spørgsmål 376 af 13. maj 2025 af Pelle Dragsted om ”Provenuvirkningen af nedsættelse af moms på fødevarer og frugt og grønt”, tabel 3.

<https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/sau/spm/376/svar/2146924/3035912.pdf>

⁸) jf. Finansministeriet: Bred aftale om ramme til nedsættelse af moms på fødevarer eller frugt og grønt. 28.01.26.

<https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2026/januar/bred-aftale-om-ramme-til-nedsaettelse-af-moms-paa-foedevarer-eller-frugt-og-groent/>

skattereform til at blive finansieret med en række skattestigninger. Men spørgsmålet er, hvilken skæbne de kan få i Folketinget, jf. længere fremme?

1.3. Gratis kollektiv transport for under 22 årige.

Endelig må Enhedslisten også anerkendes for at have fået indskrevet, at kollektiv transport skal være gratis for unge under 22 år. Her er der konkret afsat 2 mia. kr. til finansiering.⁹

1.4. Flere midler til folkeskole og uddannelse.

Men også andre forslag i regeringsgrundlaget til forbedring af velfærd og fordeling må fremhæves som positive, ikke mindst flere penge til folkeskole og daginstitutioner og til uddannelse og forskning.

SF kan - sammen med den øvrige røde blok - som et positivt aftryk i regeringsgrundlaget notere, at der afsættes 5 mia. kr. til flere undervisningstimer i folkeskolen og til styrkelse af minimumsnormeringer.¹⁰

Flere penge til folkeskolen var også et valgløfte fra S. Socialdemokratiets forslag om at finansiere dette med øget formueskat måtte opgives, men i stedet har man fået indført et udmærket forslag om at forhøje arveafgiften for de meget rige (over 10 mio. kr).

Endelig må R krediteres for 1 mia. mere til uddannelse og forskning og for støtte til flere penge til folkeskole og daginstitutioner.

⁹⁾ Jf. Regeringsgrundlag, kap.3, s.19 , for neden.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹⁰⁾ Jf. Regeringsgrundlag, kap.1, s.9 ,nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

1.5. Forbedring af Arne - pension.

Og S må – sammen med de øvrige arbejderpartier – krediteres for et forslag om 1000 kr. mere om måneden til folkepensionister. Og ikke mindst for forbedring af Arne-pension med 3000 kr. om måneden.¹¹

Til gengæld må det betragtes som et nederlag for S og de øvrige arbejderpartier, at kravet om opsigelse af velfærdsaftalen og et loft for stigningen i pensionsalderen er blevet parkeret i en ny kommission, uanset at der allerede har siddet en sådan.¹²

1.6. Genindførelse af Store Bededag som helligdag.

Endelig må SF krediteres for at have fået indføjet i regeringsgrundlaget, at tyveriet af Store Bededag skal annulleres og helligdagen genindføres.

Dog først i 2030.¹³

1.7. Boligpolitik.

Også i boligpolitikken er der positive forslag i regeringsforslaget til at få bygger flere og billigere almennyttige boliger.

Maksimumbeløbet for alment nybyggeri forhøjes med yderligere 10 procent, så der kan bygges flere almene boligers trods stigende omkostningsniveau.¹⁴

¹¹) Jf. Regeringsgrundlag, kap.10, s. 54, for oven.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹²) Jf. Regeringsgrundlaget; s. 53 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹³) Jf. Regeringsgrundlaget; s. 54 – for neden.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Tilbudspilgten skal udvides, således at Kode almene boligselskaber også tilbydes at erhverve ejendommen til markedspris, hvis de eksisterende lejere ikke vil.

Kommunerne får ret til i lokalplan at fastsætte at op til 40 procent af boligmassen i et nyt boligområde reserveres til almene boliger.¹⁵

¹⁴) Jf. Regeringsgrundlaget; kap, 4, s. 25 – øverst

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹⁵) Jf. Regeringsgrundlaget; kap, 4, s. 23 – øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

KAP. 2. FREMSKRIDT FOR MILJØ, DYREVELFÆRD OG KLIMA.

Regeringsgrundlaget må også anerkendes for gode forslag til forbedring af miljø, dyrevelfærd, natur og biodiversitet samt klima.

2.1. Nationalt sprøjteforbud.

Et stor fremskridt vil navnlig være indførelse af ”et nationalt sprøjteforbud på ”sårbare grundvandsdannende områder”, som vel hele den ny regering og støttepartier må anerkendes for.¹⁶

Der er dog her et springende punkt, der kan forhale dette vigtige tiltag væsentligt: At der i regeringsgrundlaget loves ”kompensation” til ”i stort omfang berørte bedrifter”. Regeringen synes således desværre overfor landbruget endnu en gang at ville fravige at forureneren skal betale for sin forurening. I stedet vil man atter betale landbruget for ikke at forurene.

2.2. Stop for svinelandbrugets dyremishandling.

Især er det positivt at regeringen vil tage skridt til at sikre bedre velfærd for grisene i svineproduktionen. MEN: Et bekymringspunkt er det, at dette skal ske gennem en såkaldt ”grisefirpart” dvs. forhandlinger med ”Landbrug og Fødevarer”, som har

¹⁶⁾ Jf. Regeringsgrundlag, kap.2, s. 13 – nederst

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

årelangt erfaring og ekspertise i netop at forhale, træner og sabotere stramninger overfor (svine)landbruget.¹⁷

Ikke mindst nok Alternativet må – sammen med øvrig venstrefløj og rød blok - krediteres for at have fået bedre dyrevelfærd i landbruget fremtrædende placeret i regeringsgrundlaget: Stop for ekstremavl, stop for ulovlig halekupering, stop for fiksering af søer og langt mere plads til grise.

Og det må hilses velkomment, at regeringen vil genindføre kommunernes ret til en helhedsvurdering af byggeri af nye svinefarme og/eller udbygning af eksisterende.

Træerne er dog ikke vokset ind himlen, idet der er tale om et ganske langt tilløb mht. standsningen af svinemishandlingen. Det hedder i regeringsgrundlaget, at ”forbuddet mod halekuperinger er fuldt indfaset og reelt efterleveres i 2030 og at et forbud mod ekstremavl er fuldt indfaset og reelt efterleveres i 2035”.¹⁸

Et yderligere problem er, at Løkkes forslag om en ”grisefirpart” herom med ”Landbrug og Fødevarer er indføjjet i regeringsgrundlaget, hvilket vil lukke denne organisation ind i forhandlingsrummet, som indtil nu har været særdeles effektiv til at træner, forsinke eller forhindre miljøforbedringer på landbrugets regning.

2.3. Bedre beskyttelse af natur og biodiversitet.

Der skal nu laves en natur- og biodiversitetslov, hvor 30 pct. af Danmarks samlede areal skal være beskyttet natur, hvoraf en tredjedel skal være strengt beskyttet natur.¹⁹

¹⁷) Jf. Regeringsgrundlag, kap.2, s. 13 ,midten— s 14 ,øverste halvdel

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹⁸) Jf. Regeringsgrundlag, kap.2, s 14 , midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

¹⁹) Jf. Regeringsgrundlag, kap.2, s. 12 - midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Regeringen vil også undersøge, hvordan bundtrawl kan fjernes fra naturbeskyttede havområder.

2.4. Klimaet: Højere mål for reduktion af drivhusgasser i 2035.

Men der er også vigtige grønne fremskridt, som må krediteres flere partier:

Det er positivt, at regeringsgrundlaget på klimaområdet stipulerer, at drivhusgasudledningerne skal reduceres med mindst 85 procent i 2035. Det er en skærpelse i forhold til det nuværende mål på 82 procent.²⁰

Endvidere skal udbygningen af havvind accelereres.²¹

Og regeringen vil fremlægge en plan ”med ambition om at udfase brugen af importeret biomasse så hurtigt som det er forsvarligt”.²² Så luftigt denne hensigtserklæring end er formuleret, er det i det mindste godt, at regeringen hermed anerkender problemet om, hvorvidt importeret biomasse reelt hører ind under vedvarende energi.

2.5. Elektrificering: Flaskehals på elnettet skal afhjælpes.

Regeringsgrundlaget sætter stort og godt fokus på elektrificering sammen med smartere anvendelse af elnettet.²³

²⁰) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s. 41 - nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

²¹) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s. 40 - øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

²²) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s. 40 - nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

²³) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s.40 - midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Regeringen lægger op til at net tilslutning kan prioriteres efter systemværdi og samfundsværdi.²⁴

2.6. Transport.

Der skal indføres en passagerafgift på krydstogtskibe og privatfly skal omfattes af passagerafgift.²⁵

²⁴) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s. 40 - øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

²⁵) Jf. Regeringsgrundlag, kap.7, s. 41 - nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

KAP. 3. HVAD KOSTER UDGIFTSFORSLAG SAMLET SET?

Ifølge Dansk Industri koster regeringsgrundlaget brutto samlet 30,8 mia kr. , men organisationen mener, at det er skattelettelserne, der fylder.

Udgiftsforslagene som sådan (folkeskole, tandpleje, kollektiv trafik, elektrificering) opgøres til 11 ½ mia. kr.

DI' s opgørelse synes imidlertid kun at medtage de større klumper i regeringsgrundlaget. Men det rummer imidlertid også et antal mindre og mellemstore udgiftskrævende forslag, der måske nok hver for sig ikke koster så meget, men som sammenlagt imidlertid løber op.

I bilag 1 til denne rapport er det forsøgt at lave en mere fuldstændig opgørelse over den samlede økonomi i regeringsgrundlaget. I bilag 1.1 er forsøgt opgjort de samlede udgifter

Med betydelig usikkerhed når man ved at inddrage de mange, mindre udgiftsposter frem til et noget større beløb for de samlede udgifter i regeringsgrundlaget på omkring 30 mia. kr.

**DEL II:
GRUNDLAGETS
BLÅ-SORTE
KAPITLER.**

Indledning til del II.

MEN: Regeringen er sammensat – at borgerlige og arbejderpartier – og det er regeringsgrundlaget også.

I regeringsgrundlaget repræsenteres den blå side af endnu en skattereform med primært skattelettelser til de rige.

Denne undersøges i kap. 4.

Men også andre dele af regeringsgrundlaget bærer blå farve: Det gælder ikke mindst social – og beskæftigelsespolitikken og rets og udlændingepolitikken.

Dette behandles i kap. 5.

KAP. 4: "SKATTEREFORMEN".

4.1. Skattelettelser til de rige.

Men regerings-grundlaget har også en anden, mere reaktionær side, nemlig de ulighedsskabende økonomiske "reformer", som Løkke – med Radikales opbakning – stillede som betingelse at få med i regeringsgrundlaget. Løkke afskaffer nu sine egne reformer fra SVM – regeringen: Toptopskatten og mellemskatten, hvilket øger uligheden stærkt.²⁶

Afskaffelsen af mellemskatten betyder at alle, der tjener under 770.000 kroner om året, fremover skal betale den samme trækprocent, lige meget om de tjener 800.000 eller tre millioner.

Denne indkomstskattedel af skattereformen er entydigt til fordel for de økonomisk velstående. Mens en arbejderfamilie vil få 8.700 kroner i skattelettelser om året, står en direktørfamilie til næsten dobbelt så mange penge - 16.400 kroner mere til sig selv om året.

Det skal dog bemærkes, at i ovennævnte beregninger er IKKE indregnet forhøjelsen af rentefradrag, arveafgift og hovedaktionærbeskatning, hvilket for de rige er væsentligt al den stund disse tiltag – hvis de gennemføres – især vil ramme dem.

²⁶) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 8, a. 48, øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Tabel: Konsekvenser af regeringens udspil på skatteområdet for div. familietyper, 2030-regler i 2026-niveau. ²⁷

	Disponibel indkomst i dag	Mellem- og topskat	Fastfrysning af beløbsgrænser	Selskabsskat	Pensionister	Fødevareroms	Moms på frugt og grønt	Sukker og chokolade	I alt	Gevinst i pct...
Familietype 117: Arbejderfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig	642.400	0	-4.300	4.800	0	7.700	1.700	-1.200	8.700	1,4
Familietype 118A: Par på kontanthjælp (efter 6 måneder) med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig	331.200	0	-2.400	2.200	0	6.500	1.500	-1.000	6.700	2,0
Familietype 152: Pensionistpar med en ATP, lejebolig	315.300	0	-2.400	1.800	15.100	6.500	1.500	-1.100	21.300	6,8
Familietype 160: Enlig pensionist, lejebolig	203.800	0	-1.200	1.000	7.500	3.200	700	-600	10.700	5,3
Familietype 171: Enlig dagpengemodtager uden børn, lejebolig	205.400	0	-1.200	1.500	0	3.200	700	-600	3.600	1,8
Familietype 140: Funktionærfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	924.600	0	-4.300	6.500	0	8.500	1.900	-1.400	11.300	1,2
Familietype 142: Direktørfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	1.220.700	10.200	-12.200	8.800	0	9.100	2.100	-1.600	16.400	1,3
Familietype 173: Enlig kontanthjælpsmodtager uden forsørgerpligt, over 30 år, lejebolig	133.100	0	-1.200	1.000	0	2.800	600	-500	2.700	2,0
Højt lønnet direktørfamilie	2.735.000	110.200	-11.100	22.600	0	9.100	2.100	-1.600	131.300	4,8

Anm. Afskaffelse af top-topskat, begrænsning af rentefradrag og ændringer i aktiebeskatningen har ingen konsekvenser for disse familietyper, da deres indkomst, renteudgifter og aktieindkomst ikke er tilstrækkeligt store. For den højt lønrede direktør er antaget en løn ekskl. pension på 5 mio. kr. Det er desuden antaget at hans forbrug af fødevarer er identisk til den "normale" direktørfamilie.

Desuden har M fået gennemført, at beskatningen af aktieindkomst lempes og der åbnes for større indskud på aktiesparekonto. ²⁸

Og endelig sænkes selskabsskatten med 3 procent over nogle år. ²⁹

Alt sammen ændringer, der navnlig lempes skatten for de rige og i sig selv trækker i ulighedsøgende retning.

²⁷) Kilde: CEPOS. <https://cepos.dk/artikler/tabel-0306/>

²⁸) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 8, a. 48, øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

²⁹) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 9, s. 98, øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

4.2. Betaler de rige selv (dele af) egne skattelettelser?

Det må dog anerkendes, at der i regeringsgrundlaget er lagt op til at de rige i et vist omfang selv skal være med til at finansiere skattelettelserne til sig selv gennem en række skatteforhøjelser, der primært vil blive betalt af de økonomisk bedrestillede.

Der foreslås således et loft over rentefradraget og arveafgiften foreslås som nævnt skærpet.³⁰

Også vedr. selskabsskatten foreslås en vis selvfinansiering, idet erhvervsstøtten beskæres³¹ og der skal udarbejdes en ny hovedaktionærmodel, som skal sikre, at hovedaktionærer også efter nedsættelsen af selskabsskatten har en samlet skat tæt på marginals-katten for topskatteydere.

Denne selvfinansiering må i sig selv anerkendes for at trække i den rigtige ret set fra et lighedssynspunkt. Men spørgsmålet er, hvad der sker med disse dele af skattereformen, når det kommer til politiske forhandlinger herom i Folketinget.

Enhedslisten har jo her forbehold overfor at stemme for Løkkes ulighedsskabende indkomstskattelettelser. Det kan imidlertid betyde, at regeringen så ender med at henvende sig til V og K og andre borgerlige om at stemme for.

For hvilket de imidlertid må forudses at ville kræve indflydelse på også finansieringen af skattelettelserne, hvilket selvsagt vil gå ud på at fjerne netop skærpelse af rentefradrag, arveafgift mm.

I så tilfælde vil de rige ikke længere betale deres egne skattelettelser og disses ulighedsøgende karakter vil ikke længere blive modificeret.

³⁰) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 8, s. 48, midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

³¹) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 9, s. 98, midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

4.3. MEN: Skal menigmand også bidrage til riges skattelempelser?

Herudover må nævnes, at skattereformen finansieringen fastfryses satserne i skattesystemet to år.³² Dvs. at alle skal bidrage til regeringens skattereform. De vil for de fleste over de to år indebære en øget skattebetaling på 500 kr.³³

Takket være navnlig momsned sættelserne øges ligheden ganske vist samlet set, jf. foran.

Men det må betragtes som dybt forkasteligt, at den almindelige dansker herved også kommer til at bidrage til personskattelettelserne til de rige.

4.4. Det progressive element i skattereformen: Momsned sættelserne.

Hvis – og når – de gennemføres vil momsned sættelserne i skattereformen dog udgøre en progressiv undtagelse i en ellers degressiv skattereform.

Hvis momsned sættelsen slår igennem i butikkerne, vil det give en betydelig besparelse og det navnlig for børnefamilierne.

En familie med to voksne og to børn, vil spare 199 kroner om måneden ved at fjerne moms på frugt og grønt. At sænke momsen på fødevarer fra 25 til 15 procent vil give familien 443 kroner ekstra om måneden. En samlet besparelse på 642 kr. om måneden = 7.700 kr. sparet om året.

³²) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap, 9, s. 98, midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

³³) Jf. Thiemann, Per: Regeringsgrundlags centrale punkter. Politiken, 03.06.26.

<https://politiken.dk/danmark/politik/folketingsvalg/art10866796/Politikens-fagredakt%C3%B8rer-har-l%C3%A6st-regeringsgrundlaget-%E2%80%93-her-er-hvad-du-skal-vid>

Tabel: Besparelse for forskellige typer husstande ved nedsættelse af moms på fødevarer fra 25 til 15 pct. og ved fjernelse af moms på frugt og grønt.³⁴

	Enlig under 60 år	Enlig over 60 år	Enlig med børn	To voksne under 60 år	To voksne over 60 år	To voksne med børn
Moms på fødevarer 15 procent	153 kroner	160 kroner	244 kroner	270 kroner	341 kroner	443 kroner
Moms på frugt og grønt fjernes	69 kroner	72 kroner	110 kroner	121 kroner	153 kroner	199 kroner

Kilde: AL Sydbank

For en husstand med en singleperson under 60 år uden børn, lyder regnestykket på 69 kroner om måneden med en fjernelse af moms på frugt og grønt og på 153 kroner ved at sætte moms på fødevarer ned fra 25 til 15 procent.

Ud over at tilgodese børnefamilierne vil moms-nedsættelserne som anført også tilgodese lavindkomstgrupperne, i hvis husholdningsbudget fødevarer og dermed momsen herpå fylder relativt mere end for indkomstgrupper med højere indkomster.

4.5. Hvad vil skattereformen koste?

Ifølge en beregning fra DI vil skattelettelserne brutto koste 19,2 mia. kr.³⁵, mens

³⁴) Beregninger lavet af Sydbank, gengivet i Rasmussen, Charlotte Rudiengaard: Så meget sparer du, hvis momsen på frugt og grønt sløjfes. TV2, 02.01.26. <https://nyheder.tv2.dk/business/2026-01-02-saa-meget-sparer-du-hvis-momsen-paa-frugt-og-groent-sloejfes>

³⁵) Kilde: Thiemann, Per: Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine løfter. Politiken, 04.06.26. <https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

opgørelsen i bilag 2 (med udgangspunkt i Økonomisk Ugebrev og en række andre kilder, jf foran) lander ikke så langt derfra med et provenutab på 22½ mia. kr. ³⁶

³⁶) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

KAP. 5: ANDRE ”BLÅ” OMRÅDER I REGERINGSGRUNDLAGET.

Men der er også andre dele af regeringsgrundlaget som fremstår mere eller mindre ”blåtonet”. Det gælder frem for alt omkring social – og beskæftigelsespolitik samt omkring rets – og udlændingepolitik.

5.1. Fattiggørende kontanthjælpsreform i hovedsagen bibeholdt.

Regeringen vil i det store og hele fortsætte den hårde beskæftigelsespolitiske linje fra SVM – regeringen, herunder ikke mindst stramninger af kontanthjælpen.

Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen har i et interview i Politiken bekræftet, at kontanthjælpsreformens grundtanker står ved magt, navnlig den lave mindstesats, der er med rette er blevet kritiseret for at presse udsatte borgere ud i fattigdom og hjemløshed.”³⁷

Det gør ikke tingene bedre, at SF og R med deres indtræden i regeringen har tilsluttet sig de skærpede betingelser for at opnå kontanthjælp samt arbejdspligten, som de var modstandere af før valget.³⁸

³⁷) Jf. Henriksen; Lisbeth Riisager: Firkloerverregeringen lægger op til en mere solidarisk politik over de svagest stillede, men med tidsler i buketten. POV International, 24.06.26.

<https://pov.international/firkloeverregeringen-mere-solidarisk-politik/>

³⁸) Jf. Henriksen; Lisbeth Riisager: Firkloerverregeringen lægger op til en mere solidarisk politik over de svagest stillede, men med tidsler i buketten. POV International, 24.06.26.

<https://pov.international/firkloeverregeringen-mere-solidarisk-politik/>

Enhedslisten forsøgte at afskaffe mindstesatsen, men desværre uden held. EL må dog anerkendes for at have fået indføjet mindre lempelser af kontanthjælpsreformen, som i et vist omfang retter op på dens skadevirkninger.

Det handler bl.a om flere penge til huslejetilskud og 1000 kr, månedligt højere ydelse til sårbare unge under 30 år med psykiske diagnoser.³⁹

Men i det store billede er der tale om mindre lapper, som ikke ændrer grundlæggende på den asociale reform.

5.2. Felttog mod førtidspension.

Et andet tilbageskridt som SF og R har gjort med regeringsindtrædelsen, er at tilslutte sig strammere regler for indvandrere på førtidspension, nærmere bestemt en aftale fra december 2025 om at genåbne 5.000 indvanderers førtidspension.

Det er tilsyneladende beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensens hensigt ikke at blive stående ved stramninger af førtidspension for indvandrere, men at få gennemført at unge under 40 år generelt ikke kan få tilkendt førtidspension.⁴⁰

5.2. Rets - og udlændingepolitikken.

Også udlændingepolitikken er et dunkelt kapitel i regeringsgrundlaget,

³⁹⁾ Jf. *Regeringsgrundlaget. Kap. 1, s. 9, midten.*

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁴⁰⁾ Jf. *Henriksen; Lisbeth Riisager: Firkloeverregeringen lægger op til en mere solidarisk politik over de svage stillede, men med tidsler i buketten. POV International, 24.06.26.*

<https://pov.international/firkloeverregeringen-mere-solidarisk-politik/>

Ganske vist må det på den ene side anerkendes som positivt i forhold fx DF s dybsorte udlændingepolitik, at regeringen vil respektere den internationale konventioner.⁴¹ Men det må på den anden side betragtes som bekymrende, at man vil føre en udlændingepolitik på kanten af konventionerne, herunder udvisningsreformen.⁴²

⁴¹) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap. 6, s. 35, midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁴²) Jf. Regeringsgrundlaget. Kap. 6, s. 35, for neden.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

**DEL III:
SAMLET ULIGHEDSEFFEKT
OG
ØKONOMI.**

Indledning til del III.

I forbindelse med regeringsforhandlingerne har EL stillet den ikke uvæsentlige betingelse for at være parlamentarisk grundlag for SSFMR – regeringen, at ”uligheden ikke må stige”.

Derfor undersøges i kap. 6 den samlede ulighedsvirkning af regeringsgrundlaget.

Mens det modsat fra regeringens højre side har været et centralt krav, at økonomien skulle ”være ansvarlig”.

Derfor undersøges først i kap. 7, hvorvidt regeringsgrundlaget hænger sammen økonomisk?

Og dernæst diskuteres i kap. 8, hvilken økonomisk politik regeringen vil føre for at finansiere sine forslag.

.

KAP. 6: ULIGHEDEN STIGER IKKE – INDTIL VIDERE.

EL har stillet som betingelse for at være parlamentarisk grundlag for regeringen, at uligheden ikke stiger.

Som regeringsgrundlaget er nu synes dette af blive opfyldt. AE – rådet har undersøgt, hvilken effekt regeringens tiltag vil have på Gini-koefficienten. Den seneste Ginikoefficient er ifølge Danmarks Statistik for Danmark 30,43.

Tallet vil med regeringens skattereform, der er præsenteret i regeringsgrundlaget under overskriften ‘Et rigere Danmark’, blive sænket med 0,08 procentpoint, viser beregninger fra AE. Uligheden vil altså blive en lille smule mindre end i dag.

Tabel: Effekt på ginikoefficienten af SSFMR – regeringens skatteforslag.⁴³

Tiltag	Virkning i procentpoint
Halvering af moms på alle fødevarer og afskaffelse på frugt og grønt	-0,20
Forhøjelse af mellemskattegrænse til nuværende toptopkattegrænse	0,11
Forhøjelse af progressionsgrænse for aktieindkomstskat	0,01
Fastholdelse af chokolade- og sukkerafgift	0,03
Fastholde beløbsgrænser i skattelovgivningen i en toårig periode	0,01
Loft over rentefradrag	-0,02
Progressiv boafgift	-0,02
I alt	-0,08
Sænkelse af selskabsskat med 3 pct.-point (ikke finanssektor)	0,02
Hævelse af indskudsloft på ASK til 500.000 kr.	0,01

AE har ikke medregnet toptopskat, da de forudsætter, at finansieringen (indføringen af hovedaktionærmodellen) udligner både provenu- og fordelingsvirkning af at afskaffe toptopskatten.

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

⁴³) Kilde. Hasen, Daniel Grenaa og Søren Engelbrecht: Uligheden øges ikke med det nye regeringsgrundlag. Tjek Det, 04.06.26. <https://www.tjekdet.dk/indsigt/ny-beregning-uligheden-oes-ikke-med-det-nye-regeringsgrundlag>

Medregnes den nedsatte selskabsskat på tre procentpoint og løftes indbetalingsloftet til aktiesparekontoen til 500.000 kroner, lander den samlede påvirkning på minus 0,05 procentpoint.

KAP. 7: ØKONOMIEN I REGERINGSGRUNDLAGET.

Som anført har det fra regeringens højre side været et centralt krav, at økonomien skulle "være ansvarlig".

Derfor undersøges som beskrevet foran først i kap. 7, hvorvidt regeringsgrundlaget hænger sammen økonomisk?

Og dernæst diskuteres i kap. 8, hvilken økonomisk politik regeringen i regeringsgrundlaget skitserer til at finansiere sine forslag.

7.1. Hvad løber udgifter og finansiering i regeringsgrundlaget op i?

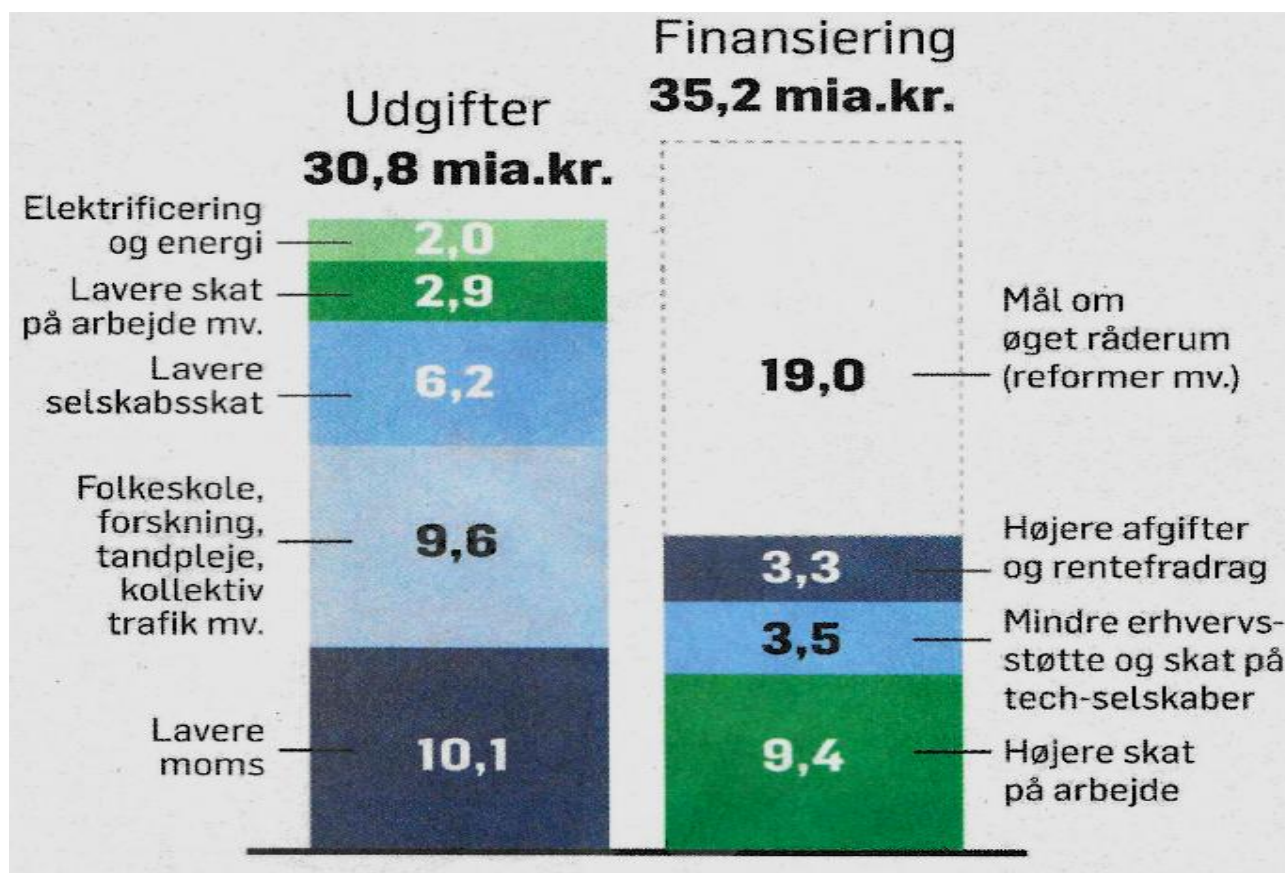
Ifølge Dansk Industri opgøres regeringsforslaget brutto til i alt at koste 30,8 mia. kr. Jf. foran udgøres hovedparten af skattelettelserne til i alt brutto 19,2 mia. kr, mens man kun identificerer andre udgiftsforslag for brutto 11,6 mia. kr, jf. foran.

Heroverfor finder DI kun konkret finansiering til i alt 16,2 mia. kr. ⁴⁴

Hermed fremkommer et konkret finansieringsunderskud på $30,8 - 16,2 = 14,6$ mia. kr. DI henholder sig imidlertid til, at der i regeringsgrundlaget opstilles et mål om at øge råderummet med 19 mia, kr. Derfor mener DI, at finansieringsunderskuddet i regeringsgrundlaget er disse 19 mia. kr.

^{s44}) Kilde: Thiemann, Per: Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine løfter. Politiken, 04.06.26. <https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

Figur: Forslag til udgifter og finansiering i regeringsgrundlaget ifølge DI. ⁴⁵

Som beskrevet er der i bilag 1, 2 og 3 forsøgt en mere detaljeret opgørelse af udgiftsforslag i regeringsgrundlag med inddragelse af en række mindre poster. ⁴⁶

En sådan opgørelse er med betydelig usikkerhed og opgørelsen må derfor betragtes som et diskussionsoplæg snarere end en eksakt analyse.

Men medtages således skøn over en række små og mellemstore udgiftsforslag i regeringsgrundlaget, som ikke synes at indgå i DI' s opgørelse, vokser summen af de samlede udgiftsforslag i regeringsgrundlaget til brutto omkring 52½ mia. kr., hvoraf skattelettelserne brutto udgør 22½ mia. kr.

⁴⁵) Kilde: Thiemann, Per: Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine løfter. Politiken, 04.06.26. <https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

⁴⁶) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26. <https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manlder-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

Øvrige udgiftsforslag udgør således omkring 30 mia. kr. – altså på den ene side noget mere end hos DI.

Denne opgørelse identificerer på den anden side også et flere finansieringsforslag end tilfældet for DI' s vedkommende, nærmere bestemt kan der oplystes finansiering for i alt 32½ mia. kr.

Hermed fremkommer et konkret finansieringsunderskud på $52,5 - 32,5 = 19,9$ mia. kr.

7.2. Nettobalancen i regeringsgrundlaget.

Som anført er sidstnævnte opgørelse forbundet med stor usikkerhed og må tages med forbehold.

Det må dog anerkendes, at DI ' s opgørelse også må tages med forbehold, idet den som anført ikke synes at inddrage en række mindre, men formentlig stadig udgiftsdrivende forslag i regeringsgrundlaget.

Til gengæld synes finansieringen mere omfattende end opgjort af DI.

Tabel: Opgørelse af udgifter og finansiering – DI ⁴⁷ respektive opgørelse i bilag 1, 2 og 3 (baseret på en række forskellige kilder, herunder navnlig, men ikke udelukkende Økonomisk Ugebrev) ⁴⁸

	DI	”
Udgiftsforslag i alt	30,8	52,4

⁴⁷⁾ Kilde: Thiemann, Per: Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine løfter. Politiken, 04.06.26. <https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

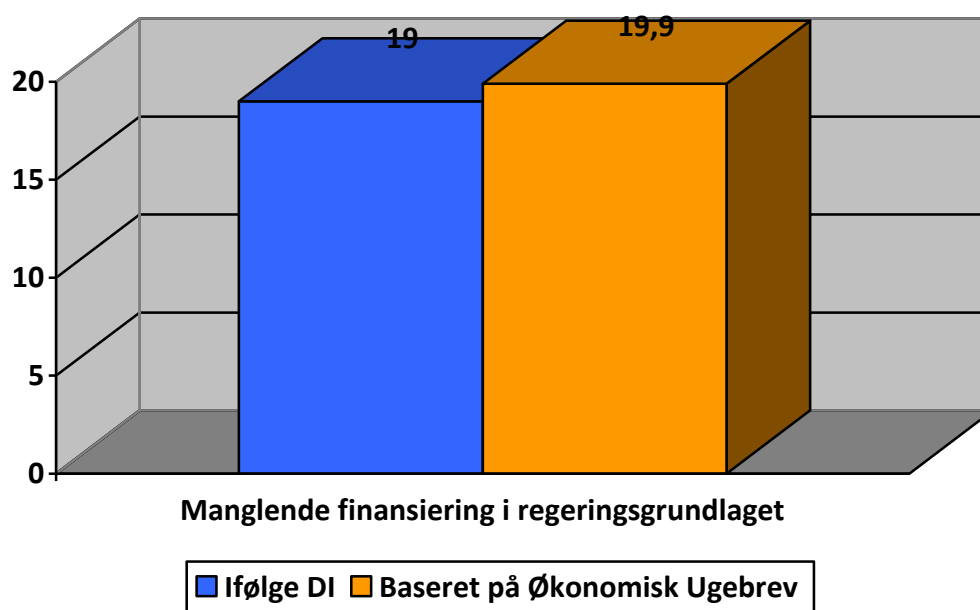
⁴⁸⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26. <https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

- heraf skattelettelser	19,2	22,5
- heraf øvrige udgiftsforslag	11,6	29,9
Finansieringsforslag i alt (konkrete)	16,2	25,5
Nettobalance	-19 (14,6)	-19,9

7.3. Der MANGLER finansiering i regeringsgrundlaget.

Vi kan konkludere, at der under alle omstændigheder tegner sig et finansierungsunderskud i regeringsgrundlaget og uanset måden at opgøre finansierungsunderskuddet synes det at ligge på omkring 19 mia. kr.

Figur: Finansierungsunderskud i regeringsgrundlaget 2030 jf. DI respektive baseret på bilag.

At der således skal findes (mindst) 19 milliarder til finansiering af regeringsgrundlaget er også, hvad Lars Løkke Rasmussen har givet udtryk for: Der skal ”.. skaffes 19 milliarder kroner... til ...det prioriteringsrum, der gør, at de regeringsløfter, vi har givet i dag, kan indfries”.⁴⁹

7.4. Kan finansieringsspørgsmålet åbne op for borgerlig indflydelse?

Til det underskud der pt. er i regeringsgrundlaget kommer imidlertid spørgsmålet om, hvorvidt den i regeringsgrundlaget anviste finansiering kommer til holde i den politiske proces i Folketinget? Det spørgsmål trænger sig navnlig på omkring finansieringen af skattereformen.

Skattereformen skal som anført finansieres med for det første med indførelse af et loft over rentefradraget. For det andet foreslås arveafgiften som nævnt skærpet. Også vedr. selskabsskatten foreslås for det tredje en vis selvfinansiering, idet erhvervsstøtten beskæres. Og endelig skal der for det fjerde udarbejdes en ny hovedaktionærmodel, som skal sikre, at hovedaktionærer også efter nedsættelsen af selskabsskatten har en samlet skat tæt på marginalsatten for topskatteydere.

Denne selvfinansiering må i sig selv anerkendes for at trække i den rigtige ret set fra et lighedssynspunkt. Men spørgsmålet er, hvad der sker med disse dele af skattereformen, når det kommer til politiske forhandlinger herom i Folketinget?

Enhedslisten har jo her – umiddelbart forståeligt –forbehold overfor at stemme for Løkkes ulighedsskabende indkomstskattelettelser. Det kan imidlertid betyde, at regeringen så henvender sig til V og K og andre borgerlige om at stemme for.

⁴⁹⁾ Lund, Rikke Struck Westersø: Der er løfter for 19 milliarder kroner. TV2, 02.06.26,

<https://nyheder.tv2.dk/live/politik/2026-02-26-folketingsvalg-2026/der-er-loefter-for-19-milliarder-kroner?entry=c2cdafcf-bdd7-4894-a537-9ff6f5507642>

For hvilket de imidlertid må forudses til gengæld at ville kræve indflydelse på også finansieringen af skattelettelserne, hvilket selvsagt vil gå ud på at **fjerne** netop skærpelse af rentefradrag, arveafgift, hovedaktionærmodel mm.

I så tilfælde vil de rige ikke længere betale deres egne skattelettelser og disses ulighedsøgende karakter vil ikke længere blive modificeret.

Men nok så væsentlig vil finansieringsunderskuddet i regeringsgrundlaget hermed vokse. Ekskl. fastfrysning af satser i skattesystemet vil underskuddet vokse med omkring 22 mia. kr. Stilles der også krav om, at fastfrysningen af skattesatserne skal droppes, mangler der i alt 32,5 mia. kr. mere i finansieringen af regeringsgrundlaget.

KAP. 8: GRUNDLAGETS ØKONOMISKE POLITIK.

Der er således under alle omstændigheder et behov for at tilvejebringe yderligere finansiering til udgiftsforslag. Til løsning af ikke mindst dette spørgsmål skitseres i regeringsgrundlaget en økonomisk politik.

8.1. Regeringen: 2035 – plan skal øge råderum med 19 mia. kr. i 2030.

For at tilvejebringe den påkrævede yderligere finansiering af forslagene i regeringsgrundlaget vil SSFMR – regeringen fremlægge ”en ny, ambitiøs 2035 – plan” med mål om, at

- Øge velstanden (BNP) med 70 mia. kr. i 2035
- ”Øge den strukturelle beskæftigelse ⁵⁰ med 35.000 fuldtidspersoner i 2035, hvoraf regeringen vil anvise initiativer, der frem mod 2030 realiserer op mod 15.000 fuldtidspersoner i 2035.”
- Øge det økonomiske råderum med mindst 19 mia. kr. i 2030 ⁵¹

Indfries de 3 mål for 2035 – planen vil de hver for sig bidrage til at øge det økonomiske råderum. For forøgelse af råderummet gennem øget arbejdsudbud/beskæftigelse gælder den tommelfingerregel, at øget

⁵⁰) Den strukturelle beskæftigelse er et finanspolitisk, teknisk nøgletal, som giver en hypotetisk beskrivelse af, hvor stor beskæftigelsen ville være, hvis der ikke var konjunkturudsving. Det er ikke det samme som den faktiske beskæftigelse.

⁵¹) Jf. Regeringsgrundlaget. S. 44, øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

arbejdsudbud/beskæftigelse på 10.000 fuldtidspersoner øger råderummet i størrelsesordenen 2⁵² - 3^{53 54} mia. kr.

Ifølge beregninger fra Finansministeriet og de økonomiske vismænd vil et løft i BNP på 1 procent (omkring 30 mia. kr) typisk forbedre den offentlige saldo med omkring 0,2 procent af BNP, hvis der er tale om beskæftigelsesdrevet vækst. Dvs en sådan forøgelse af velstanden (BNP) på 10 mia. kr. giver en forøgelse af råderummet på 2½ - 3½ mia. kr.

Tabel: Forøgelse af det økonomiske råderum (mia. kr) gennem opstillede mål for 2035 – plan.

Mål	Forøgelse af råderum (mia. kr.)
Forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse med 15.000 fuldtidspersoner	3 – 4½ (afrundet) (middeltal: 3,75)
Forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse med 35.000 fuldtidspersoner	9 – 10½ (afrundet) (middeltal: 9,75)
Beskæftigelsesdrevet forøgelse af velstand med 70 mia. kr.	14 – 21 (middeltal: 17½)

⁵²⁾ Jf. Dahl, Gustav Elias: Arbejdsudbuddet er sandsynligvis højere, end politikerne tror . AE rådet ,30.12.22.

<https://www.ae.dk/analyse/2022-12-arbejdsudbuddet-er-sandsynligvis-hoejere-end-politikerne-tror>

⁵³⁾ Jf. Det Økonomiske Råd; Råderummet: Er milliarder noget, man finder? 31.12.2023, Lovguiden.

<https://www.lovguiden.dk/det-offentlige/det-oekonomiske-raad/2023-12-31-raaderummet-er-milliarder-noget-man-finder>

⁵⁴⁾ Jf. Jespersen, Jesper: Finansministeriets økonomiske råderum: luftkastel eller realitet? , s. 221, øverst i Linde, Per Christian: "Symposium i anvendt statistik".

https://nfa.elsevierpure.com/files/5005424/Linde_P_Symposium_i_anvendt_statistik_2018.pdf

8.2. Kan øget arbejdsudbud med 15.000 personer i 2030 tilvejebringe fornøden finansiering?

Råderummet skal altså udbygges med i omegnen af 19 mia. kr. i 2030.

Heraf kan den stipulerede forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse med 15.000 bidrage med 3 – 4½ mia. kr. (afrundet middeltal: 4) i 2030, hvilket er, hvad en sådan forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse ifølge en tommelfingerregel om Finansministeriets regneregler svarer til.⁵⁵

Ifølge CEPOS vil ændringerne i skatter og afgifter i regeringsgrundlaget samlet øge arbejdsudbuddet med omkring 6.000 fuldtidspersoner⁵⁶ af den målsatte stigning på 15.000 i 2030. Hvilket svarer til en forøgelse af råderummet med omkring 2 milliarder kroner (afrundet).⁵⁷

Det fremgår ikke af regeringsgrundlaget, hvorvidt dette allerede ER indregnet og målene for 2035 planen således skal opfyldes ud over effekten af skattereformen?

Eller om skattereformen er tænkt at bidrage til at finde det yderligere arbejdsudbud/beskæftigelse på 15.000 og det yderligere ”prioriteringsrum” på 19 mia. kr. i 2030?

I det følgende er det valgt at antage det sidste, altså at skattereformens arbejdsudbudseffekt er et bidrag til opfyldelse af 2035 – planens ovennævnte mål.

Det betyder på den ene side, at skattereformen bidrager med 6000 fuldtidspersoner og omkring 2 mia. kr. til målopfyldelsen.

Men på den anden side mangler der i 2030 stadig 9.000 fuldtidspersoner og dermed omkring 2 - 3 mia. kr. , før regeringens fulde bidrag gennem øget arbejdsudbud/beskæftigelse er hjemme.

⁵⁵) Egen beregning, jf. foran.

⁵⁶) Holstein, Mie Amalie: Fordelingskonsekvenser af regeringsgrundlaget. CEPOS, 09..06.26.
<https://cepos.dk/artikler/fordelingstal-politiken/>

⁵⁷) Egen beregning.

Tabel: Opfyldelse i 2030 i regeringsgrundlaget af mål for arbejdsudbud (15.000 fuldtidspersoner)⁵⁸ inkl. skattereform⁵⁹ og provenueffekt heraf.⁶⁰

	Arbejdsudbud/beskæftigelse (fuldtidspersoner)	Merprovenu (mia. kr.)
Mål for arbejdsudbud/beskæftigelse	15.000	4 - 5
Skatteforms udbudseffekt	6.000	2
Residual målopfyldelse	9.000	2 - 3

I forhold til regeringsgrundlaget synes der således i 2030 at mangle over halvdelen i opfyldelse af regeringens eget mål for forøgelse af strukturelt arbejdsudbud/beskæftigelse.

⁵⁸) Jf. Regeringsgrundlaget. S. 44, øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁵⁹) Holstein, Mie Amalie: Fordelingskonsekvenser af regeringsgrundlaget. CEPOS, 09..06.26.

<https://cepos.dk/artikler/fordelingstal-politiken/>

⁶⁰) Egen beregning.

8.3. Kan regeringen hente råderum på den anden side af 2030?

Regeringens hensigt med at føre den nye økonomiske plan frem til 2035 er dog formentlig at finde et råderum på den anden side af 2030, der kan nyttiggøres til udgiftsforslagene på denne side af 2030.

Hvis målsætningen om at øge arbejdsudbud/beskæftigelse med 35.000 frem til 2030 realiseres vil det i sig selv give en forøgelse af råderummet i størrelsesordenen 9 til 10½ mia. kr. (middeltal 9¾ mia. kr).

Trækkes det frem til indeværende regeringsperiode, vil det selvsagt bedre finansieringen af regeringsgrundlaget.

Inkl. arbejdsudbuds-/beskæftigelseseffekten af skattereformen, så betyder en forøgelse af arbejdsudbuddet med 35.000 fuldtidspersoner frem til 2035 jf. foran en stigning i råderummet på 9 – 10½ mia. kr + 2 mia.kr = i alt 11 til 12½ mia. kr

Hvis det kan nyttiggøres inden 2030 til finansiering af regeringsgrundlaget, øger det denne til op mod 2/3 af det tilstræbte ”prioriteringsrum”.

Men der mangler dog fortsat omkring 8 milliarder i finansieringen af regeringsgrundlaget.

Tabel: Opfyldelse ⁶¹ i regeringsgrundlaget af mål for forøgelse af råderummet (mia. kr.) ved en forøgelse af arbejdsudbuddet med 35.000 fuldtidspersoner. ⁶²

	Provenu (mia. kr.)
Mål for øget råderum	19
Provenu af udbudseffekt af skatteform	2
Manglende opfyldelse	17
Øget råderum ved forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse med 35.000 fuldtidspersoner	7½ - 10½ (middeltal 9)
Residual	6 ½ - 9½ (middeltal 8)

På den ene side kan der – som ovenfor beskrevet - findes finansiering til reformer på denne side af 2030 hvis den økonomiske plan føres frem til 2035, således som SSFMR - regeringen ifølge grundlaget vil. Og hvis – som anført – den forudsatte vækst er beskæftigelsesdrevet.

MEN: Der mangler på den anden side fuldstændig konkrete anvisninger i regeringsgrundlaget på, hvor og hvordan det øgede arbejdsudbud/den øgede beskæftigelse findes?

Og: Der vil stadig væk et godt stykke til målet om en udbygning af råderummet i 2030 med 19 mia. kr, nærmere bestemt ville der mangle omkring 8 mia. kr. i at finansieringen af regeringsgrundlaget ville være på plads.

Spørgsmålet er, hvilke muligheder der er for at tilvejebringe yderligere finansiering?

⁶¹) Egen beregning.

⁶²) Jf. Regeringsgrundlaget. S. 44, øverst. <https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Logisk set er der tre muligheder: Tage dem fra overskuddet i statskassen (= lempe finanspolitikken), forøgelse af råderummet gennem øget arbejdsudbud/beskæftigelse eller skatteforhøjelser.

Disse 3 muligheder vil blive belyst i de følgende afsnit.

**DEL IV:
KILDER TIL
(YDERLIGERE)
FINANSIERING?**

Indledning til del IV.

Næppe var blækket tørt på regeringsgrundlaget, før det spørgsmål blev rejst, om der er tilstrækkelig finansiering i regeringsgrundlaget dvs. om økonomien i regeringsgrundlaget hænger sammen?

Hvad angår skattelettelse for de rigeste og for erhvervslivet er der i regeringsgrundlaget anvist konkret finansiering, mens det er for mange af de øvrige udgiftsforslag anføres blot, at ”regeringen vil løbende anvise finansiering”.

Det er tankevækkende, at finansieringen af skattelettelserne til de rige er langt mere konkretiseret pengene end til velfærdsinitiativerne i regeringsgrundlaget.

Der er i øvrigt også på andre måder usikkerhed i regeringsgrundlaget vedr. en række af velfærdsinitiativerne. I hvert fald bliver udformning og videre skæbne af bemærkelsesværdigt mange af dem placeret i en kommission eller ekspertgruppe.

I lyset af den utilstrækkelig finansiering i regeringsgrundlaget belyses derfor i denne del spørgsmålet om, hvorvidt og hvorledes der kan tilvejebringes yderligere finansiering af regeringsgrundlagets udgiftsforslag?

I kap. 9. undersøges om finansieringen kan ”tages fra kassen” dvs. fra statsoverskuddet? Dernæst diskuteres i kap. 10, om fortsat vækst i arbejdsudbud/beskæftigelse kan påregnes at øge råderummet tilstrækkeligt? Og endelig diskuteres i kap. 11, om der vil kunne skaffes midler gennem (specifikke) skatteforhøjelser?

KAP. 9: KAN STATSOVERSKUDET FINANSIERE REFORMER?

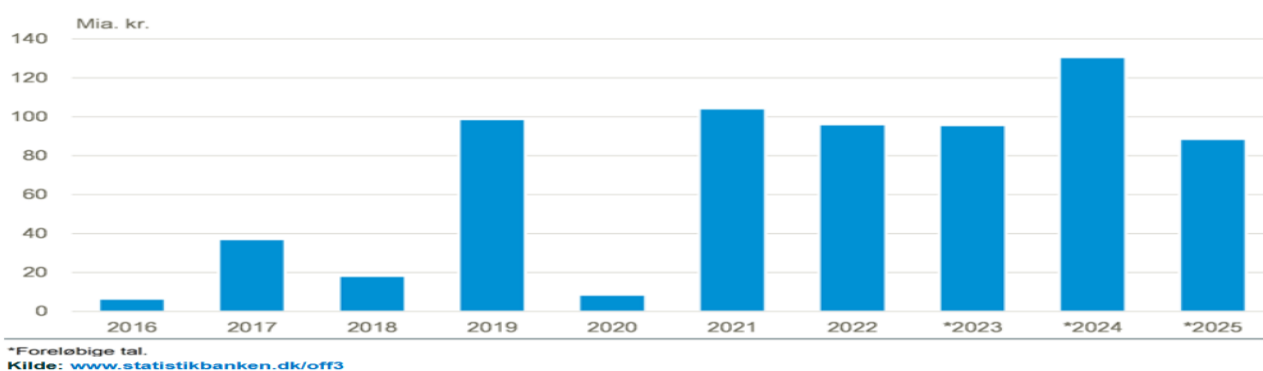
Der er fra forskellige sider peget på, at Danmark pt. har et historisk stort statsoverskud og at udgiftsforslag derfor burde kunne finansieres ved at ”tage pengene fra kassen”.⁶³

9.1. Dansk økonomi er et godt sted – lige nu.

Danmark har ikke haft underskud på den offentlige saldo siden 2015, og i 2025 var et af blot fem ud af 27 EU-lande, der kunne fremvise overskud. Det løbende overskud har igennem 20’erne været generelt højt på i gennemsnit omkring 100 mia. kr.

Desuden er Danmarks gældssituation også favorabel: I 2024 udgjorde den samlede offentlige bruttogæld 855,2 milliarder kroner, svarende til 27,9 procent af BNP – markant under EU’s tærskel på 60 procent.

Figur: Indtægter, udgifter og statsoverskud 2016 til 2025.⁶⁴

⁶³) Jf. Bjerring, Dan: Råderum kan finansiere alle regeringens løfter. Bygtek.03.06.26.
<https://bygtek.dk/artikel/politik/rderum-kan-finansiere-alle-regeringens-lfter>

⁶⁴) Kilde: Danmarks Statistik: Overskud på de offentlige finanser i 2025. Marts 2026.
<https://www.dst.dk/da/Statistik/udgivelser/NytHtml?cid=52177>

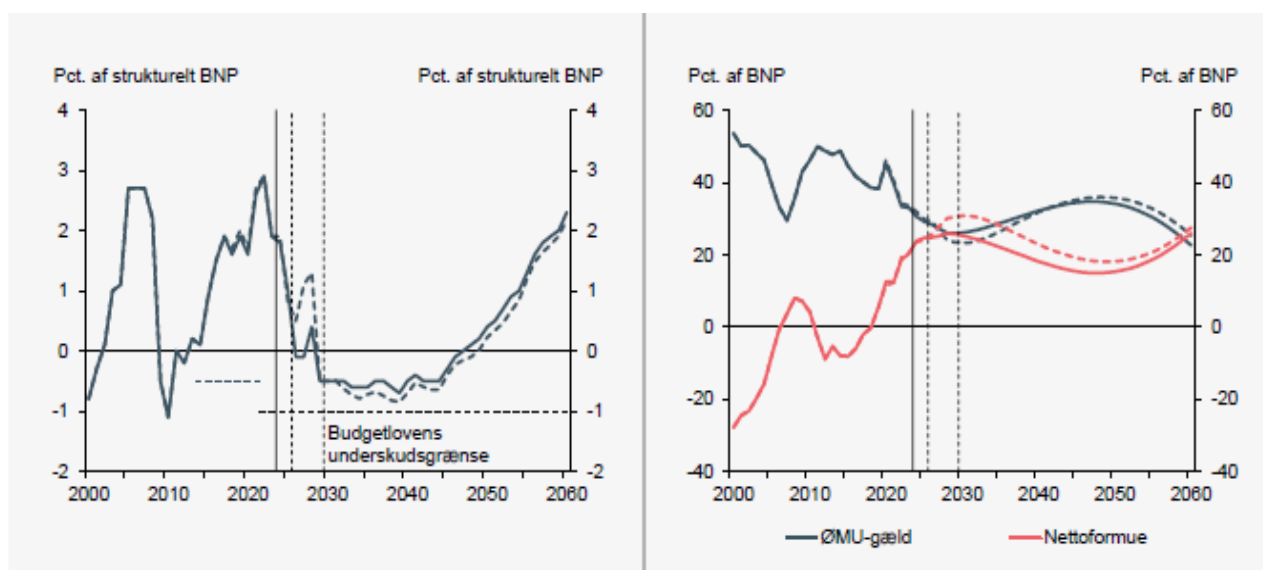
Der burde således på kortere sigt frem til 2030 være mulighed for at finansiere dele af regeringsgrundlaget ud af overskuddet i statskassen ⁶⁵ ved slet og ret at lempe finanspolitikken.

9.2. MEN: Ifølge Finansministeriet falder overskuddet efter 2030.

Et problem er imidlertid, at Finansministeriet - på trods af de store overskud de senere år - fastholder, at dansk økonomi efter 2030 bevæger sig ind i den såkaldte ”hængekøje”, fordi man forventer faldende arbejdsstyrke og beskæftigelse pga stigende antal pensionister og små ungdomsårgange.

Den ”demografiske modvind” forventes at forringe den finanspolitiske holdbarhed og på sigt forvandle de nuværende store overskud til underskud på den offentlige saldo, hvilket forventes ledsaget af igen voksende gæld.

Figur: Strukturel saldo og ØMU - gæld frem mod 2080. ⁶⁶

Anm.: De stiplede linjer i henholdsvis figur 1.22 og figur 1.23 afspejler den strukturelle saldo, ØMU-gælden og nettoformuen i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025. En positiv nettoformue betyder, at den offentlige sektor under et har en positiv finansiell nettoformue.

Kilde: *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025, Danmarks Statistik og egne beregninger.

⁶⁵) Jf. Bjerring, Dan: Råderum kan finansiere alle regeringens løfter. Bygtekn.03.06.26.

<https://bygtek.dk/artikel/politik/rderum-kan-finansiere-alle-regeringens-lfter>

Den faldende beskæftigelse forringer for det første de offentlige indtægter. For det andet betyder det voksende antal pensionister og ældre i årene efter 2030 og frem mod 2035, at udgifterne til velfærd kommer til at stige hurtigere end de offentlige indtægter. Denne "klemme" betyder ifølge Finansministeriets fremskrivning, at det løbende offentlige overskud daler.

Figur: Råderum og udgiftsbehov 2026 til 2025. ⁶⁷

	2026-2030	2031-2035	I alt
Brutoråderum	83 mia. kr.	48 mia. kr.	131 mia. kr.
Udgiftsbehov til velfærd	-31 mia. kr.	-48 mia. kr.	-79 mia. kr.
Nettoråderum	53 mia. kr.	0 mia. kr.	53 mia. kr.

Anm.: Tabellen er i 2026-priser

9.3. Kan lempelse af saldomålsætning bane vej for øget finansiering?

Hvis disse fremskrivninger fra Finansministeriet holder, er det et spørgsmål, hvorvidt og i givet tilfælde i hvilket omfang, der vil være råd til her og nu - på denne side af 2030 - at bruge af statsoverskuddet til at finansiere (dele af) regeringsgrundlaget?

Regeringen har dog lempet saldomålsætningen i 2035, så der er rum til et underskud på 0,6 procent af BNP. Dermed er der ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

⁶⁶) Kilde: Finansministeriet: *Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029. August 2025.*

⁶⁷) AE – rådet: *Ny beregning af råderummet: De offentlige finanser forværres efter 2030. Ritzau, 10.02.26.*

<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/14734132/ny-beregning-af-raderummet-de-offentlige-finanser-forvaerres-efter-2030?publisherId=13560159&lang=da>

akkurat penge til at opretholde medarbejdernormeringerne i velfærden fra 2031 til 2035.⁶⁸

Indenfor EU's "Finanspagt" kan Danmark imidlertid have et underskud på den strukturelle saldo på op til 1 pct. af BNP. Der vil altså formelt være muligt at gennemføre en yderligere lempelse af saldomålsætningen for det offentlige underskud, hvorved der kunne skabes en større ramme for udgiftspolitikken til finansiering af udgiftsforslag i regeringsgrundlaget.

En lempelse på 0,1 pct af BNP svarer til omkring 3 mia. kr.⁶⁹ Der kan altså en lempelse på omkring 0,3 pct. = udvidelse af rammen med 9 mia. kr. til at tilvejebringe den manglende finansiering, jf foran.

Om det vil være foreneligt med M + R's betoning af "økonomisk ansvarlig politik" er dog et spørgsmål?

⁶⁸) Jf. Dahl, Gustav Elias Dahl: Råderummet efter 2030: Indtægterne taber terræn til udgifterne. AE – rådet, 010.02.26. <https://www.ae.dk/analyse/2025-12-ny-beregning-af-raaderummet-indtaegterne-taber-terraen-til-velfaerdens-udgiftsbehov>

⁶⁹) Jf. Dahl, Elias Gustav: Ny beregning af råderummet: Indtægterne taber terræn til velfærdens udgiftsbehov. AE – rådet, 10.02.26. <https://www.ae.dk/analyse/2026-02-ny-beregning-af-raaderummet-indtaegterne-taber-terraen-til-velfaerdens-udgiftsbehov> -

KAP. 10: KAN ØGET ARBEJDSUDBUD/BESKÆFTIGELSE UDBYGGE RÅDERUM?

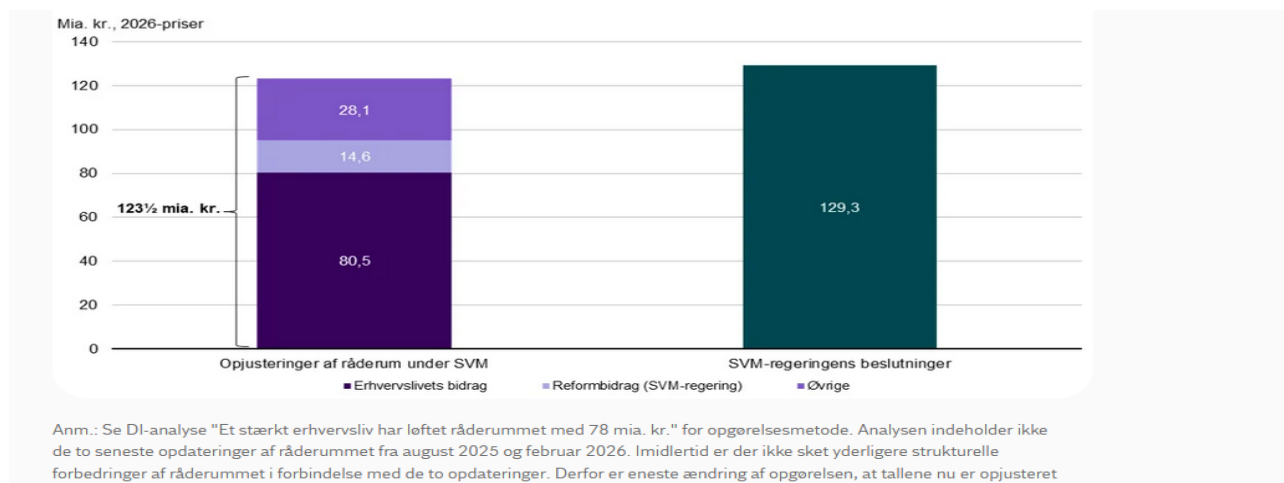
Statsoverskuddet kan altså måske på kortere sigt tjene som kilde til yderligere finansiering, men med de officielle fremskrivninger og den heri fastholdte ”hængekøjeudfordring” er det – jf. foregående kapitel - spørgsmålet, om det på længere sigt er en mulighed økonomisk og politisk?

Hvad så med råderummet? Det er igennem 20’erne blevet opjusteret i hidtil uset omfang takket være stigende arbejdsudbud og beskæftigelse.

10.1. Råderummet kraftigt opjusteret 2022 -2025.

Som anført blev råderummet opjusteret kraftigt igennem 20’erne, nærmere bestemt med 123½ mia. kr. i 2030.

Figur: Opjustering af råderum under SVM - regeringen og anvendelse heraf. ⁷⁰

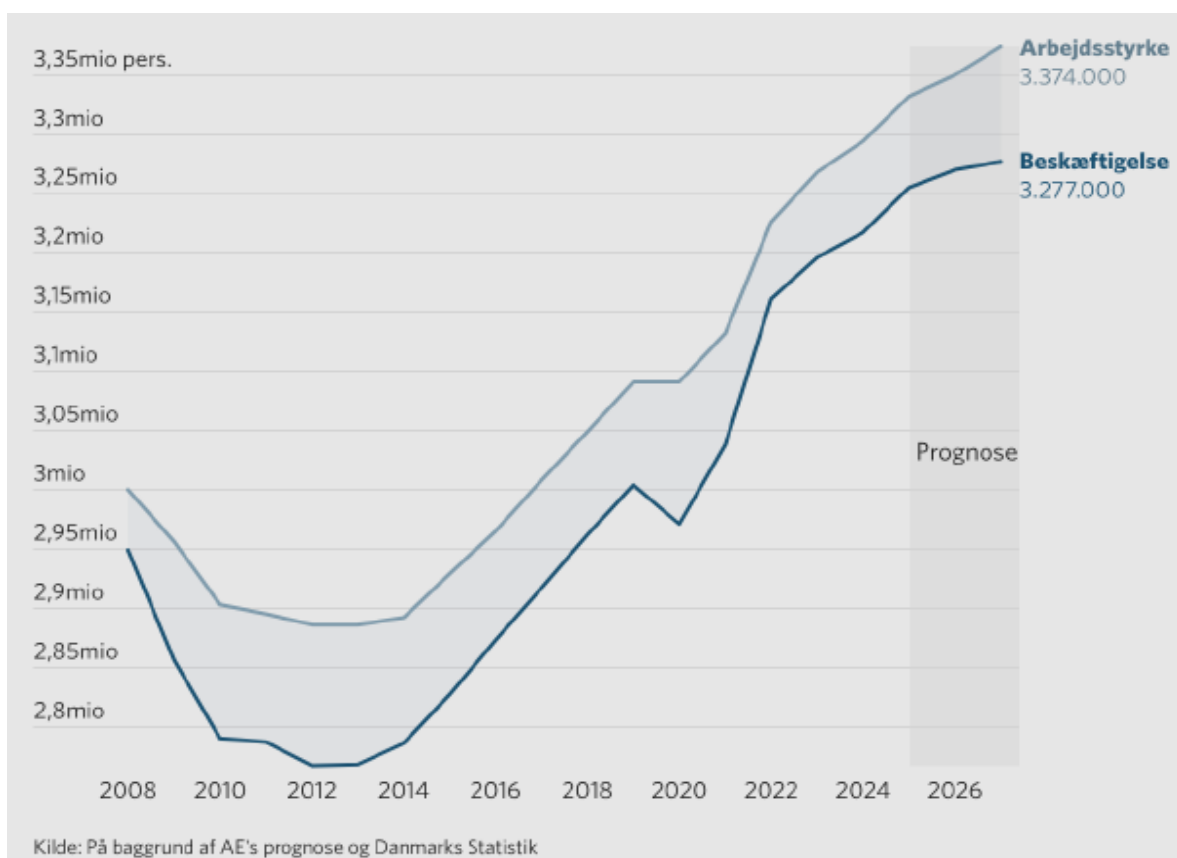
⁷⁰) Kilde: Borregård, Mads: Regeringen har brugt alle ekstra penge i råderummet og mere til. DI, marts 2026.

<https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2026/3/regeringen-har-brugt-alle-ekstra-penge-i-raderummet-og-mere-til/>

Opjusteringen af råderummet hænger navnlig sammen med en kraftig stigning i beskæftigelsen i Danmark 2020 – 2025. På landsplan er beskæftigelsen steget med 284.000 personer i denne periode.

Dette skyldtes for det første stor tilgang af udenlandsk arbejdskraft ⁷¹ og for det andet senere tilbagetrækning af +60 – årige på grund af højere pensionsalder og forringelse af efterlønnen.⁷²

Figur: Udviklingen i arbejdsstyrken og beskæftigelsen siden 2008. ⁷³

⁷¹) Jf. Finansministeriet: Faktaark om "Markant stigning i beskæftigelsen". 24.05.24.

https://fm.dk/media/u50h2ekt/faktaark_reformprogrammets-arbejdsudbudsvirkning-og-maalet-for-2030-a.pdf

⁷²) Jf. Hansen, Niels Lynggard: Højere pensionsalder. Samfundsøkonomisk gevinst. Det Økonomiske Råds Sekretariat, 13.03.25.

<https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://netoek.dk/w/%3Fm%3D202503>

⁷³) Kilde: Olsen, Frederik: Prognose: Beskæftigelsen ventes fortsat at vokse mest i de store byer. AE – rådet, 01-.05.26.

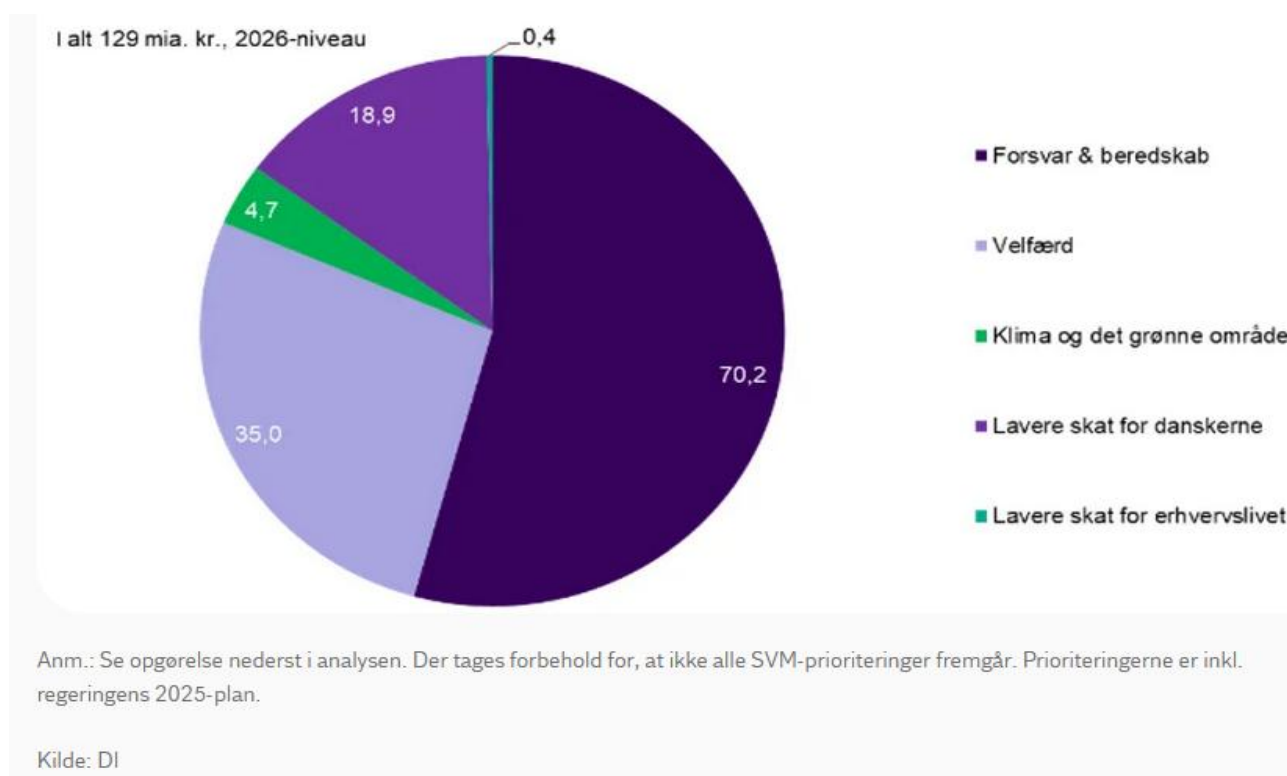
<https://www.ae.dk/prognose/2026-05-prognose-beskaeftigelsen-ventes-fortsat-at-vokse-mest-i-de-store-byer>

10.2. Men SVM – regeringen brugte alle pengene – og mere til.

MEN: Problemet er i denne forbindelse, at SVM - regeringen ”tømte kassen” og brugte alle pengene.

Nærmere bestemt brugte SVM – regeringen 105 mia. kr at løfte udgifterne militæret (70 mia. kr.) og til velfærd (35 mia. kr.). Derudover har SVM-regeringen prioriteret knap 5 mia. kr. til klima og det grønne område, mens 19½ mia. kr. er prioriteret til at lempe skatten.

Figur: SVM – regeringens udgiftsprioriteringer. ⁷⁴

⁷⁴) Kilde: Borregård, Mads: Regeringen har brugt alle ekstra penge i råderummet og mere til. DI, marts 2026.

<https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2026/3/regeringen-har-brugt-alle-ekstra-penge-i-raderummet-og-mere-til/>

Hvor råderummet blev opjusteret med 123 milliarder, brugte SVM de 129 milliarder af dem. Her kan man tale om at bruge på gyngerne, hvad man har tjent på karussellen.

10.3. Kan råderummet stige/øges yderligere gennem forebyggelse?

I regeringsgrundlaget opstilles som anført det mål at skabe et ”prioriteringsrum” på 19 mia. kr. i 2030. Et af midlerne er en forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse med 15.000 fuldtidspersoner, hvilket som beskrevet svarer til forøgelse af råderummet med 3 – 4½ mia. kr. Heraf vurderes skattereformen som anført at tilvejebringe de første op til 2 milliarder.

Hvis der imidlertid – som beskrevet – kan findes et øget arbejdsudbud/beskæftigelse frem til 2025 på 35.000 fuldtidspersoner, øges råderummet med mellem 9½ og 10½ mia. kr., men der mangler dog – inkl. effekten af skattereformen - stadig finansiering af regeringsgrundlaget for omkring 8 mia. kr.

Der mangler dog i skrivende stund 9.000 fuldtidspersoner i forhold til regeringens mål om en forøgelse af arbejdsudbuddet/beskæftigelsen i 2015 og i forhold til målet om forøgelse af det i 2035 med 35.000 mangler der altså op mod 30.000 ⁷⁵

Hvordan en sådan forøgelse af arbejdsudbuddet skal tilvejebringes er som beskrevet imidlertid ikke videre konkretiseret i regeringsgrundlaget.

Det nævnes, at man vil lave en ny ”Forebyggelsesfond, som skal understøtte investeringer i forebyggelse med dokumenteret effekt. Det kan fx være stressforebyggelse, tidligere indsatser. Fonden skal også have fokus på den bredere samfundsmæssige effekter f.eks. i form af øget strukturel beskæftigelse”. Forslaget kommer fra AE – rådet, der i en analyse har peget på, at et forbedret arbejdsmiljø kan

⁷⁵) Egen beregning.

bidrage til at øge arbejdsudbuddet, f. eks gennem reduktion af arbejdsrelateret stress, som hvert år sænker arbejdsudbuddet med over 26.000 fuldtidspersoner.⁷⁶

Hvor rigtigt end dette ræsonnement og forslag principielt er, er der imidlertid væsentlig usikkerhed omkring, hvilke effekter og over hvilken tidshorisont+ Sådanne tiltag kan få såvel som om, hvad det vil koste? AE – rådet kommer da heller ikke med bud herpå.

Der anvises i regeringsgrundlaget således ”kun” upræcise og usikre potentialer.

10.4. Kan arbejdsudbud/beskæftigelse vokse som i de foregående år?

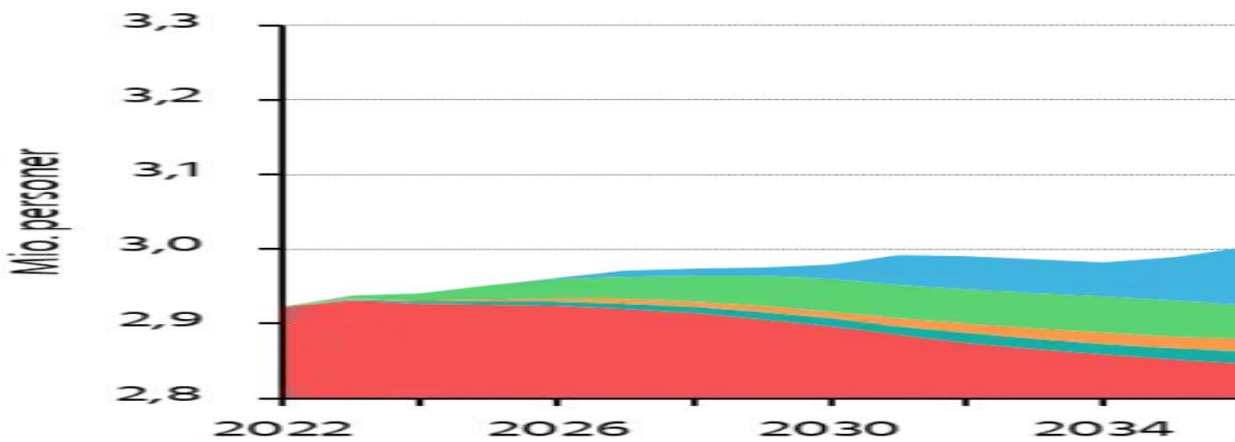
MEN: Kan en sådan stigning i arbejdsudbud/beskæftigelse komme ”så at sige af sig selv” dvs. uden nye politiktiltag, nærmere bestemt drevet af de samme årsager, som var virksomme i 2020’erne, hvor stigende tilgang af arbejdskraft fra udlandet og senere tilbagetrækning har været drivende kræfter bag stigende beskæftigelse og voksende råderum.

Ifølge en fremskrivning fra DREAM – gruppen⁷⁷ forventes disse faktorer stadig at være aktive frem til 2030, og det forventes, at den strukturelle arbejdsstyrke - på trods af den vigende demografiske udvikling - vil vokse med omkring 25 - 30.000 fra 2026 til 2030 og med yderligere 25 - 30.000 frem til 2035.

⁷⁶) Glavind, Kristoffer Lind: Vil den kommende regering øge arbejdsudbuddet? Så start med arbejdsmiljøet. AE – rådet, 19.05.26. <https://www.ae.dk/debatindlaeg/2026-05-vil-den-kommende-regering-oegge-arbejdsudbuddet-saa-start-med-arbejdsmiljoet>

⁷⁷) Kilde: DREAM: Arbejdsstyrken øges markant i de kommende år. Socioøkonomisk fremskrivning. 30.09.22. <https://dreamgruppen.dk/modeller-og-metoder/arbejdsmarked/sociofremskrivning#1>

Figur: Strukturel beskæftigelse 2022 – 2035.⁷⁸

At stigningen i arbejdsudbud og beskæftigelse forventes at fortsætte bekræftes af AE – rådet, som venter en beskæftigelsesfremgangen på ca. 22.000 personer frem til 2027.⁷⁹

10.5. Hvor meget råderum kan fortsat vækst i arbejdsudbud/beskæftigelse give?

En yderligere beskæftigelsesstigning på 25 - 30.000 frem til 2030 kan give en forøgelse af råderummet på mellem 8 og 12½ mia. kr.⁸⁰ (afrundet middeltal: 10)

Hvis DREAM s fremskrivning holder stik, tegner det altså for det første til, at en forsættelse af den hidtidige vækst i arbejdsudbud og beskæftigelse kan mere end realisere den stigning i arbejdsudbud/beskæftigelse på 9.000 fuldtidspersoner, som –

⁷⁸) Kilde: DREAM: Arbejdsstyrken øges markant i de kommende år. Socioøkonomisk fremskrivning. 30.09.22. <https://dreamgruppen.dk/modeller-og-metoder/arbejdsmarked/sociofremskrivning#1>

⁷⁹) Kilde: Olsen, Frederik: Prognose: Beskæftigelsen ventes fortsat at vokse mest i de store byer. AE – rådet, 01-.05.26. <https://www.ae.dk/prognose/2026-05-prognose-beskaeftigelsen-ventes-fortsat-at-vokse-mest-i-de-store-byer>

⁸⁰) Kilde: Egen beregning.

jf foran – manglede i at realisere målsætningen om en samlet stigning frem til 2030 i den strukturelle beskæftigelse på 15.000.

DREAM – prognosen kan – hvis realiseret – danne grundlag for en ny opjustering af det økonomiske råderum.

Og det tegner det altså for det andet til, at en forsættelse af den hidtidige vækst i arbejdsudbud og beskæftigelse også kan realisere de omkring 30.000 fuldtidspersoner, som man mangler i at opnå målet om en samlet forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse på 30.000 personer, jf. foran.

Tabel: Opfyldelse gennem fortsat vækst i arbejdsudbud/beskæftigelse⁸¹ af mål i regeringsgrundlaget for forøgelse af råderummet med 19 mia. kr..⁸²

	Øget råderum (mia. kr.)
I. Mål for øget råderum	19
II. Provenu af udbudseffekt af skatteform	2
III. Residual (I-II)	17
IV. Udbygning af råderum gennem fortsat vækst i arbejdsudbud/beskæftigelse	8 - 12½ (middeltal 10)
V. Manglende opfyldelse af finansieringsbehov (V - VI)	7 (afrundet)

⁸¹⁾ Egen beregning.

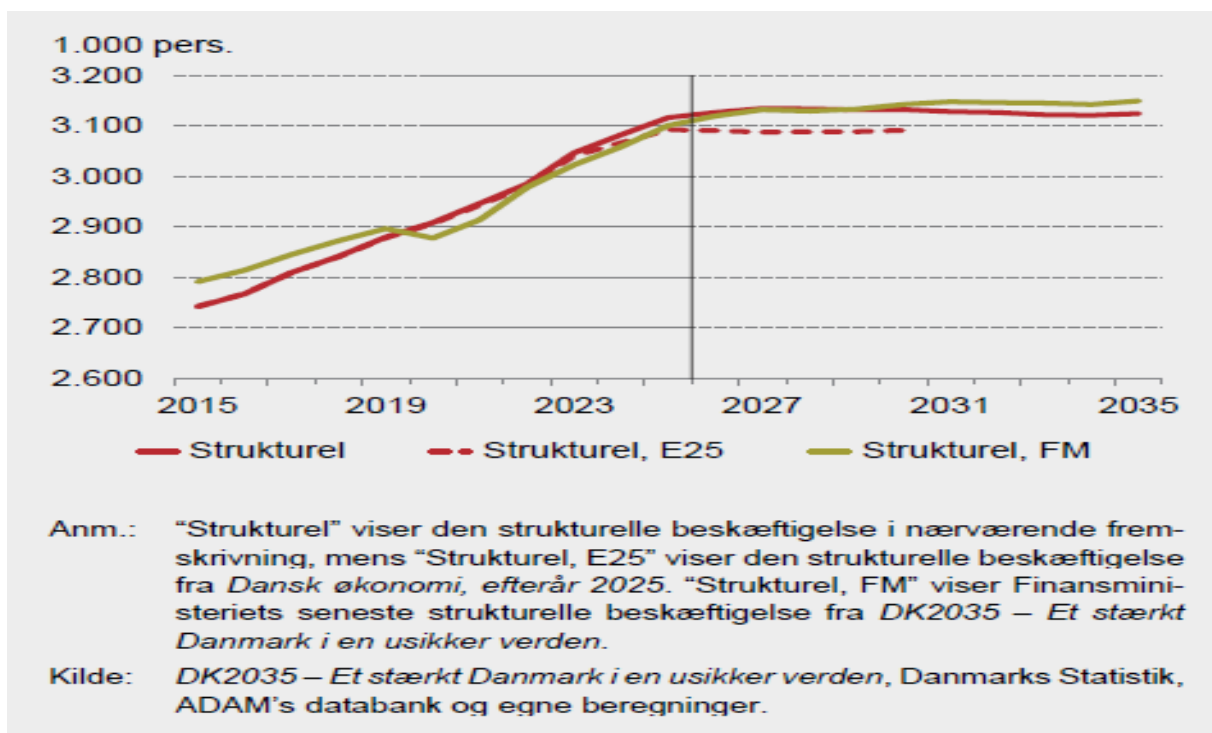
⁸²⁾ Jf. Regeringsgrundlaget. S. 44, øverst. <https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Fortsat stigning i beskæftigelsen på grund af fortsat tilstrømning og beskæftigelse af udenlandske arbejdskraft og hvis tilbagetrækningsalderen fortsætter med at stige, KAN disse faktorer altså tilvejebringe det meste af den manglende finansiering i regeringsgrundlaget på 17 mia. kr frem til 2030.

Hvis altså DREAM – prognosen holder stik?

Der er imidlertid forskellige vurderinger af den kommende strukturelle beskæftigelsesudvikling. Ifølge Det Økonomiske Råd forventes den strukturelle arbejdsstyrke ”kun” at vokse moderat frem mod 2030, hvorefter den vil stagnere eller falde svagt i årene 2030–2035. Og Finansministeriet forventer en afdæmpet stigning.

Figur: Strukturel beskæftigelse 2015 – 2035. ⁸³

⁸³) Jf. Det Økonomiske Råd: *Dansk Økonomi Forår 2026*, s. 77.

KAP. 11: ER SKATTEFORHØJELSER EN MULIGHED?

Kan det sidste manglende provenu evt. indhentes gennem skatteforhøjelser?

Hvad angår skatter handler regeringsgrundlaget som fremgået primært om skattelettelser. Dog er der til finansiering af skattereform peget på visse specifikke skatteforhøjelser (begrænse rentefradrag, arveafgift, stramme hovedaktionærbeskatning). Regeringsgrundlaget rummer dog også en mere generel skatteforhøjelse bestående i den to – årige fastfrysning af beløbsgrænser i skattesystemet.⁸⁴

Det er ikke klart, om den to årige fastfrysning på den ene side udelukker yderligere skatteforhøjelser de første to år dvs. har karakter af en slags skattestop og om der på den anden side herefter åbner sig et vindue for skatteforhøjelser? Skatteforhøjelser vil med regeringens politiske sammensætning (M + R) næppe komme på tale i større omfang, men måske kan der være muligheder herfor på specifikke områder.

Et område, hvor der i regeringsgrundlaget ventileres mulige skatteændringer, er ejendomsbeskatningen. I regeringsgrundlaget diskuteres muligheden af at indføre en ”avancebeskatning af realiserede boliggevinster ved siden af en lavere, løbende beskatning”.⁸⁵ En ejendomsavancebeskatning er af Skatteministeriet anslået i sig selv at kunne indbringe et provenu på omkring 7 mia. kr. årligt.⁸⁶

Men udformningen af en sådan eventuel afgift parkeres for det første i en ”ekspertkommission” og det fastslås for det andet at ”et eventuelt nyt

⁸⁴) Jf. Regeringsgrundlaget. S. 45, midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁸⁵) Jf. Regeringsgrundlaget. S. 22, øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

⁸⁶) Jf. Skatteministeriet: Svar på spørgsmål nr. 166 af 14. januar 2025 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL) om ” provenuvirkningen af at indføre en skat på boliggevinster med inspiration i den model, der eksisterer i Sverige vedr. beskatning af boliggevinster?”

<https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/sau/spm/166/svar/2136221/3016242/index.htm>

boligskattesystem tidligst kan træde i kraft efter et folketingsvalg”.⁸⁷ En eventuel mere gennemgribende ejendomsskattereform er således skudt ud til efter 2030.

Men spørgsmålet er, om der måske kunne skabes tilslutning i regering + parlamentariske grundlag for en midlertidig skærpelse i denne regeringsperiode af ejendomsbeskatningen for at bremse de galopperende boligprisstigninger, navnlig i hovedstaden. Det kunne fx være gennem en midlertidig skærpelse af progressionen i ejendomsværdiskatten.

I bilag 2,1 diskuteret nogle måske mulige skatteforhøjelser, som tilsammen kan indbringe omkring 3½ mia. kr – altså et stykke derhen ad.

⁸⁷) Jf. regeringsgrundlaget, s. 22 – midten.

**DEL V:
KAN MANGLENDE
FINANSIERING TRÆKKE TÆPPET
VÆK UNDER
VELFÆRDSFORSLAG?**

Indledning til del V.

E

KAP. 11: KAN MANGLENDE FINANSIERING TRÆKKE TÆPPE T VÆK UNDER UDGIFTSFORSLAG?

11.1. Manglende finansiering kan ramme udgiftsforslag.

Hvis potentialer ikke realiserer det påkrævede merarbejdsudbud og forøgelse af den strukturelle beskæftigelse på op til 30.000, er et muligt scenario, at regeringen kommer til at prioritere ” efter hvad pengene rækker til”: Dvs. til at aflyse udgiftsforslag.

En anden – vel endnu værre risiko er, at regeringen - kraftigt tilskyndet af Løkke - kaster sig ud i ”udbudsreformer”, der traditionelt handler om at forringe de sociale ydelser for at presse folk ud i jobs. Det kunne fx være forringelse af førtidspension, dagpenge el. lign. Det vil i givet fald skulle aftales med de borgerlige partier, som imidlertid ganske givet vil tage sig politisk betalt i form af også aflysning af progressive udgiftsforslag.

11.2. Udfordring for venstrefløj.

Således kan manglende finansiering af gode reformforslag risikere at trække tæppet væk under selvsamme. Der ligger derfor en væsentlig udfordring hos venstrefløjen om at bidrage med troværdige og politisk gennemførlige forslag til finansiering og om at undgå, at højrefløjen ved at spille sig ind i finansieringsforhandlinger får vetoret også overfor udgiftspolitikken. ⁸⁸

⁸⁸) Jf. *Kræftens Bekæmpelse: Hvad mener Kræftens Bekæmpelse om prisen på tobak?*

<https://www.cancer.dk/om-os/politik-og-maerkesager/det-mener-kb/tobakspriser/>

Det skal indrømmes, at formulering af udfordringen som sådan er nemmere end af løsningsforslag.

11.3. Diskussionsoplæg om mulige bud på finansiering af udgiftsforslag.

I vedlagte ⁸⁹ bilag 2.1 diskuteres nogle specifikke skatteforhøjelser på primært ejendomskatteområder, der – hvis realiserbare – tilsammen summer op i et varigt merprovenu på op til 3½ mia. kr.

Og i bilag 2.2 diskuteres nogle måske mulige tiltag til at øge arbejdsudbud/beskæftigelse, som ikke er socialt skæve og indebærer velfærdsforringelser og som – hvis realiserbare – tilsammen summer op i øget arbejdsudbud/beskæftigelse på 9 ½ til 11½ tusind fuldtidspersoner svarende til en forøgelse af råderummet med 2 - 3 mia kr.

Der er tale om positive incitamer og forbedringer til senere tilbagetrækning, øget beskæftigelse af flygtninge og af kontanthjælpsmodtagere. Forslagene skal kun opfattes som diskussionsoplæg.

Tabel: Samlet forøgelse af råderum i 2030 gennem specifikke skatteforhøjelser og positive incitamer og indsatser til øget beskæftigelse.

	Råderum 2030 (mia. kr.)
Skatteforslag	3 ½
Øget arbejdsudbud/beskæftigelse	2 - 3
I ALT	5 ½ - 6 ½ (middeltal 6)

⁸⁹) Egen beregning.

**BILAG:
DISKUSSIONSOPLÆG
OM
ØKONOMIEN I
REGERINGSGRUNDLAGET
OG
EVT. PROGRESSIVE INDSPARK
TIL FINANSIERING AF FORSLAG
TIL FORBEDRING AF VELFÆRD
OG GRØN OMSTILLING.**

Indledning til bilag.

De følgende bilag skal forstås som diskussionsoplæg, ikke som eksakte analyser.

Bilag 1 rummer et forsøg på at opgøre udgifter, finansiering og nettobalance i regeringsgrundlaget så fuldstændigt som muligt.

Jf. foran har Dansk Industri udarbejdet en opgørelse af udgifterne i regeringsgrundlaget. DI' s opgørelse synes imidlertid kun at medtage større klumper i regeringsgrundlaget. Men dette rummer imidlertid også et antal mindre og mellemstore udgiftskrævende forslag, der måske nok hver for sig koster mindre, men som sammenlagt kan løbe op.

Det må dog anerkendes, at der er betydelig usikkerhed forbundet med at opgøre udgiften til disse mindre udgiftsposter. Økonomisk Ugebrev har forsøgt – ved hjælp af en AI – model – at skønne over disse udgifter.⁹⁰ I nedenstående bilag 1 er det forsøgt med udgangspunkt i denne opgørelse fra Økonomisk Ugebrev, men også med inddragelse af andre kilder at lave en sådan mere fuldstændig opgørelse over den samlede økonomi i regeringsgrundlaget.

Så længe mere fyldestgørende oplysninger foreligger fra regeringen og Finansministeriet bedes opgørelsen imidlertid sbetragtes som et diskussionsoplæg.

Bilag 2 bedes også opfattet som et diskussionsoplæg om mulige progressive indspark vedr. finansiering af forslag til velfærdsforbedringer og grøn omstilling i regeringsgrundlaget.

Jf. analysen foran synes der under alle omstændigheder at være et finansieringsunderskud i i regeringsgrundlaget, som risikerer enten at komme til enten at medføre at forslag til velfærdsforbedringer og grøn omstilling aflyses eller at der i stedet bringes de sædvanlige reaktionære og asociale ”reformer” i spil med forringelser af velfærd og miljø.

⁹⁰⁾ Kilde: Langer, Morten W. : *Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude)*. Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

Derfor er der i dette bilag forsøgt at komme med indspark for ikke - socialt skæve og velfærdsforringende forslag til skatteændringer og til gennem positive incitamenter og indsatser at øge arbejdskraftudbud og beskæftigelse.

BILAG 1: DISKUSSIONSOPLÆG MED FORSØG PÅ SAMLET OPGØRELSE AF UDGIFTER FINANSIERING OG NETTOBALANCE I REGERINGSGRUNDLAGET.

Nedenstående opgørelse af brutto udgifts – og finansieringsforslag (bilag 1 respektive bilag 2) i regeringsgrundlaget er med udgangspunkt for det første i de udgiftsbeløb, der er opgivet i regeringsgrundlaget, for det andet i en opgørelse fra DI over hovedudgiftsposterne ⁹¹, for det tredje i Økonomisk Ugebrev skøn over en række mindre udgiftsposter ⁹² og endelig for det fjerde i andre kilder, fx skatteministeriet.

⁹¹) Kilde: Thiemann, Per: Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine løfter. Politiken, 04.06.26. <https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

⁹²) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26. <https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

1.1.: Hvad vil udgiftsforslag brutto koste – i 2030 og i 2035 (mia. kr)?

Udgiftsforslag	2027	2030	2035
SUNDHED + ÆLDRE:			
Gratis tandpleje	?	4	11 – 18 ⁹³ (middeltal: 14½)
Akut plan børnepsykiatri (højere kapacitet, herunder fra private og psykologer)	1	1 ⁹⁴	
National demenshandleplan, vaccinationsløft, kronikerpakker fremrykket, akutberedskab styrket		1,5 ⁹⁵	
Fertilitetsbehandling – ubegrænset antal, hævet aldersgrænse, garanti		0,7 ⁹⁶	
Forebyggelsesfond (delvist privat)		0,3 ⁹⁷	

⁹³⁾ Jf. Schönwandt, Torben: Formand for Tandlægeforeningen: Så dyrt bliver det at sende raske danskere gratis til tandlæge. TV Syd, 02.06.26.

<https://www.tvsyd.dk/vejl/formand-for-tandlaegeforeningen-sa-dyrt-bliver-det-at-sende-raske-danskere-gratis-til-tandlaege-db51c>

⁹⁴⁾ Jf. Sundhedspolitisk Tidsskrift: Mette Frederiksen vil bruge en milliard på akutplan for børnepsykiatrien. 16.03.26.

<https://sundhedspolitisktidsskrift.dk/nyheder/sundhedspolitik/11254-mette-frederiksen-vil-bruge-milliard-pa-akutplan-for-bornepsykiatrien.html>

⁹⁵⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

⁹⁶⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

medfinansiering)			
I ALT SUNDHED OG ÆLDRE		7,5	22
PENSION:			
”Arne-pension”: +3.000 kr./md., stop for aldersstigning, lempeligere modregning		2,5 ^{98 99}	
1.000 kr./md. ekstra til de fattigste folkepensionister		2 ¹⁰⁰	
I ALT PENSION		4,5	4,5

⁹⁷⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

⁹⁸⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

⁹⁹⁾ Ifølge Nicolai Wammen kan reformen ”finansieres inden for rammerne af aftaleøkonomien fra aftalen om Arne-pensionen fra 2020”.jf. TV2 Fyn, 05.03.26. <https://www.tv2fyn.dk/fyn/liveblog-socialdemokratiet-vil-sikre-flere-retten-til-tidlig-pension-fdf45>

¹⁰⁰⁾ Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

BØRN, SKOLE, UDDANNELSE:			
Flere penge til folkeskole, styrkelse af daginstitutioner og fritidshjem (Børnenes Danmark)		5 ¹⁰¹	
Uddannelse og forskning		1 ¹⁰²	
Fagligt løft 100 skoler, forebyggelsespakke mod skolefravær mm		0,5 ¹⁰³	
I ALT BØRN, SKOLE UDDANNELSE		6,5	6,5
SOCIALE YDELSER:			
Ydelse til sårbare unge med psykiske diagnose forhøjes med mindst 1000 kr. om måneden. ¹⁰⁴			
Fordobling og permanentgørelse af pulje til huslejetilskud		0,03	
Nemmere adgang til fritidstillæg og bedre mulighed for kommuner for			

¹⁰¹) Kilde: Regeringsgrundlag for firklovreregningen, s. 9 – nederst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firklovreregningen/>

¹⁰²) Kilde: Regeringsgrundlag for firklovreregningen, s. 10 – øverst.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firklovreregningen/>

¹⁰³) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹⁰⁴) Kilde: Regeringsgrundlag for firklovreregningen, s. 9 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firklovreregningen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udisponerede "grønne" midler.

økonomisk hjælp til boligudgifter			
Ramme til tilskud til særligt udsatte familier til egenbetaling i folkeskolen		0,1 ¹⁰⁵	
I ALT SOCIALE YDELSER		0,15	0,15
BOLIGER:			
Boligplan 2030 (Kbh/Frederiksberg) – forhøjet grundkapital, flere almene boliger, mindst 400 nye studie og ungdomsboliger i København) ¹⁰⁶		0,5 ¹⁰⁷	
Statsgaranterede boliglån udvidet og øget huslejetilskudspulje		0,4 ¹⁰⁸	
I ALT BOLIGER		0,9	0.9

¹⁰⁵) Kilde: Regeringsgrundlag for firkloerverregeringen, s. 9 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloerverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udsponerede "grønne" midler.

¹⁰⁶) Kilde: Regeringsgrundlag for firkloerverregeringen, s. 23 – øverste halvdel.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloerverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udsponerede "grønne" midler.

¹⁰⁷) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹⁰⁸) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

LANDBRUG, MILJØ:			
Nationalt sprøjteforbud, inkl. kompensation		1 - 1,5 ¹⁰⁹ (middeltal: 1,25)	1,25
Grøn Trepert arealoplægning, marine naturnationalparker mm		1,5 ¹¹⁰	
I ALT LANDBRUG OG MILJØ		2,75	2,75
ERHVERVSLIV:			
AI – accelerationsfond, supercomputerkapacitet, offentlig AI-hjemmel		1 ¹¹¹	1

¹⁰⁹) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹¹⁰) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹¹¹) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

KULTUR:			
Nyt medieførlig (modernisering, publicistisk støtte, DR-regelforenkling)		0,5 ¹¹²	
Kulturvision 2040-proces, scenekunstreform, musikhandlingsplan, civilsamfund/foreninger		0,3 ¹¹³	
I ALT KULTUR		0,8	0,8
LOKALT VELFÆRDSSAMFUND, LAND/BY, MOBILITET:			
Gratis kollektiv trafik for under 22 årige	2	2	2
Midlertidigt forhøjet befodringsfradrag ¹¹⁴	2	-	-
I ALT LOKALT MM.	4	2	2

¹¹²) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹¹³) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹¹⁴) Kilde: Regeringsgrundlag for firkloerverregeringen, s. 18 – for neden.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloerverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udisponerede ”grønne” midler, jf. side 20 forned

ELEKTRIFICERING OG ENERGI:			
Elnet, udfasning af oliefyrr		2 ¹¹⁵	2
RIGSFÆLLESKAB, EU, FORSVAR:			
Forstærket arktisk kapacitet (deles med forsvarsrammen), søkabel Tasiilaq (civilt element), SAR-løft, beredskab		0,5 ¹¹⁶	
Styrket totalberedskab, kritisk infrastruktur-beskyttelse, cyber		0,5 ¹¹⁷	
I ALT RIGSFÆLLESKAB, EU, FORSVAR		1	1

¹¹⁵) Kilde: Regeringsgrundlag for firkløverregeringen, s. 42 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udisponerede "grønne" midler.

¹¹⁶) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹¹⁷) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

SKATTE - OG AFGIFTSLEMPELSER:			
Nedsættelse af madmoms og afskaffelse af moms på frugt og grønt		10,1 ¹¹⁸	
Afskaffelse af mellem – og toptopskat		5,4 ¹¹⁹	
Sænkning af selskabsskat med 3 pct.-point over tre år (ekskl. finanssektor og DUC – kompensation)		6 ¹²⁰	
Hævning af progressionsgrænse for aktieindkomst + Højere indskudsloft aktiesparekonto (500.000)		1 ¹²¹	
I ALT SKATTELETTELSER:		22½	22½
I ALT UDGIFTSFORSLAG:		52,4	66,9

¹¹⁸) Momsnedsættelserne vil ifølge Skatteministeriet koste i alt 16,8 mia. kr. ¹¹⁸ I foråret 2026 blev indgået en politisk aftale om fra 2028 at afsætte 6 mia til enten at afskaffe moms på frugt og grønt eller at nedsætte momsen på fødevarer. ¹¹⁸ Der skal således findes yderligere 10 mia. kr. I regeringsgrundlaget står den samlede skattereform til at blive finansieret med en række skattestigninger.

¹¹⁹) Kilde: Skatteministeriets svar til Skatte – og Afgiftsudvalget på spørgsmål nr. 336 af 30. april 2025 (alm. del) om ” effekterne af at afskaffe mellemskat, topskat, og toptopskat både enkeltvis og samlet?”. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Steffen W. Frølund (LA). <https://www.ft.dk/samling/20241/alm-del/sau/spm/336/svar/2143284/3029119.pdf>

¹²⁰) jf. Dansk Industri: Regeringen har kun fundet penge til at opfylde halvdelen af sine mange løfter. Politiken 04.06.2026.

<https://politiken.dk/danmark/politik/art10867605/DI-Regeringen-har-kun-fundet-pengene-til-halvdelen-af-sine-l%C3%B8fter>

¹²¹) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26. <https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

1.2: Hvad vil finansieringsforslag brutto indbringe – i 2030 og i 2035 (mia. kr).

Finansieringsforslag	2027	2030	2035
Fastholde chokolade og sukkerafgift		2,5 ¹²²	
Nominel fastholdelse af beløbsgrænser i skattesystemet i to år		10 ¹²³	
Sanere erhvervsstøtte		1,5 ¹²⁴	
Justere fradrag for uddannelse og forskning		1 ¹²⁵	
Loft over rentefradrag på 150.000 for		3 ¹²⁶	

¹²²) Jf. Skatteministeriet: Sanering af punktafgifter (faktaark).

<https://skm.dk/media/ouxpzqne/ffl26-faktaark-om-sanering-af-punktafgifter.pdf>

¹²³) Kilde: Svar fra Skatteministeriet til Skatte – og afgiftsudvalget på spørgsmål nr. 60 af 8. november 2024 (alm. del) om "Provenueeffekten før og efter adfærd og tilbageløb i 2025 pris- og lønniveau af at fastholde de enkelte nominelle beløbsgrænser, som reguleres efter person-skattelovens § 20?"

<https://www.ft.dk/samling/20241/almDEL/sau/spm/60/svar/2091912/2942443.pdf>

¹²⁴) Kilde: Regeringsgrundlag for firkloerverregeringen, s. 45 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloerverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udisponerede "grønne" midler.

¹²⁵) Kilde: Regeringsgrundlag for firkloerverregeringen, s. 45 – midten.

<https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloerverregeringen/>

Er af regeringen angivet finansieret ved omprioritering af udisponerede "grønne" midler.

¹²⁶) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-mangler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

enlige og 300.000 for gifte			
Afgift på privatfly og krydstogtskibe		0,5 ¹²⁷	
Indføre nyt progressionstrin på 15 pct. på boafgift for boer over 10 millioner		1 ¹²⁸	
Hovedaktionærmodel		5 ¹²⁹	
Skat på tech - selskaber		1	
Ophør i 2028 af midlertidig nedsættelse af elafgift ^{130 131}		7 ¹³²	
IALT		32,5	

¹²⁷) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹²⁸) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹²⁹) Kilde: Langer, Morten W. : Skøn over den økonomiske effekt for statskassen af de forskellige forslag i regeringsgrundlaget (Udarbejdet af AI – robotten Claude). Økonomisk ugebrev, 04.06.26.

<https://ugebrev.dk/flashnews/ai-robot-der-manqler-at-blive-finansieret-50-mia-kr-i-regeringsgrundlaget/>

¹³⁰) Ophøret af nedsættelsen af elafgiften er ikke nævnt i regeringsgrundlaget, men efter regeringsdannelsen meldt ud af erhvervsminister Martin Lidegaard. Da nedsættelsen årligt i 2026 og 2027 har kostet 7 mia. kr. vil der årligt være et merprovenu på 7 mia. kr. i 2028, 2029 og 2030.

¹³¹) Jf Ritzau: Minister: Elafgiften står til at stige. <https://faqbladet3f.dk/nyhedsoverblik/minister-elafgiften-staar-til-at-stige/>

¹³²) Jf. Skatteministeriet: Lempelse af den almindelige elafgift.

<https://skm.dk/media/fq2pvuik/faktaark-om-lempelse-af-elafgift.pdf>

1.3: Foreløbig nettobalance mellem udgiftsforslag og finansiering i firkloverregeringens regeringsgrundlag.

	2027	2030	2035
Udgiftsforslag ialt		52,4	66,9
Finansieringsforslag ialt		32,5	
Nettobalance		-19,9	34,4

BILAG 2: DISKUSSIONSOPLÆG: MULIGE FORSLAG TIL FINANSIERING AF FORSLAG I REGERINGSGRUNDLAGET OM VELFÆRD OG GRØN OMSTILLING.

Jf. foran tegner der sig foreløbigt et finansieringsbehov til regeringsgrundlaget på 19 mia. kr. I nedenstående bilag er indeholdt nogle forslag til udbygning af råderummet dels gennem skatteforhøjelser på specifikke områder, dels gennem positive incitamenter til at øge arbejdsudbud/beskæftigelse.

2.1. FORSLAG TIL SPECIFIKKE SKATTEFORHØJELSER.

Vi vil i det følgende se på følgende måske mulige specifikke skatteforhøjelser: En midlertidig skærpelse af ejendomsbeskatningen, en skærpelse af ejendomsbeskatningen for landmænd og en skærpelse af de såkaldte ”giftskatter”, navnlig tobaksafgiften.

2.1.1. Øget progression i ejendomsværdibeskatningen.

Som bekendt har Lars Løkke Rasmussen været inde på behov for en reform af ejendomsbeskatningen navnlig på grund af de vildt stigende ejendomspriser i hovedstadsområdet.

Derfor diskutere i regeringsgrundlaget også et forslag om indførelse af en avancebeskatning, som imidlertid henlægges til en kommission og som foran beskrevet udtrykkeligt først kan træde i kraft efter et folketingsvalg.

Det efterlader imidlertid problemet med de vilde stigninger i ejendomspriser uløst de næste fire år, hvilke måske inden da kan åbne op for handling, der kan bremse

udviklingen.

FORSLAG: Et forslag kunne her være – efter ophøret af fastfrysningen af satser i skattesystemet - fra 2028 midlertidig at øge progressionen i ejendomsbeskatningen indtil en mere grundlæggende reform evt. træder i kraft.

Et forslag herom er af AE rådet beregnet til at kunne indbringe et merprovenu på omkring 2½ mia. kr.¹³³

2.1.2. Afskaffe ”stuehusreglen”.

Jf. regeringsgrundlaget skal en række tiltag overfor landbruget finansieres gennem omdisponering af midler fra landbrugets nuværende støtteordninger.

En af de mere skjulte måder, som landbruget i dag støttes, er gennem en lempeligere ejendomsbeskatning, bl. a. gennem den såkaldte ”stuehusregel”. Det er en skatteregel, der giver landmænd og ejere af landbrugs- og skovejendomme mulighed for at sælge stuehuset skattefrit.

FORSLAG: ”Stuehusreglen” afskaffes. Af AE rådet er en afskaffelse af stuehusreglen beregnet til at give et provenu på ½ mia. kr.¹³⁴

¹³³) Jf. Jensen, Troels Lund m.fl.; 3F's skattereform. AE – rådet, s. 2, tabel 1. 24.09.22.

<https://www.ae.dk/analyse/2022-09-3fs-skattereform>

¹³⁴) Jf. Jensen, Troels Lund m.fl.; 3F's skattereform. AE – rådet, s. 2, tabel 1. 24.09.22.

<https://www.ae.dk/analyse/2022-09-3fs-skattereform>

2.1.3. Forhøjelse af tobaksafgift?

Tobaksafgiften blev i 2020 forhøjet med 25 kr. = 50 % over to omgange i 2020 og 2022 svarende til at gennemsnitsprisen for en pakke cigaretter steg til 60 kr.

Forhøjelsen i 2020 - 2022 indbragte et merprovenu på i årligt gennemsnit omkring 500 mio. kr.¹³⁵

Afgiften er ikke siden forhøjet på trods af indtrængende appeller herom fra sundhedsorganisationer og eksperter. Kræftens bekæmpelse anbefaler, at tobaksafgiften forhøjes, så prisen stiger til 100 - 120 kroner. Altså en dobbelt så stor forhøjelse som sidste gang.

Skatteministeriet har dog vurderet, at en så stor forhøjelse i en omgang vil give et negativt merprovenu på grund af stigende grænsehandel.

Men man kunne måske for at forebygge grænsehandelsproblemer i første omgang forhøje afgiften med et lidt lavere beløb, nærmere bestemt samlet med 25 kr som i 2020-2022 og igen som dengang gøre det over to omgange

FORSLAG: Tobaksafgiften forhøjes med 12½ krone første år og 12½ krone to år efter. Provenu (som i 2020-2022): 500 mio. kr.

¹³⁵) Kilde: Skatteministeriet: Faktaark om høje tobaksafgifter.

[https://skm.dk/media/Skatteministeriet/Tilq%25C3%25A6ngeliqhed \(pdf%2527er der er gjort tilq%25C3%25A6ngelige\)/r154faktaark-hoejere-tobaksafgifter.pdf](https://skm.dk/media/Skatteministeriet/Tilq%25C3%25A6ngeliqhed%20(pdf%2527er%20der%20er%20gjort%20tilq%25C3%25A6ngelige)/r154faktaark-hoejere-tobaksafgifter.pdf)

2.1.4. Samlet provenu af skatteforslag.

Skatteforhøjelse	Provenu (mia kr.)
Skærpelse af progression i ejendomsværdibeskatning	2½
Afskaffelse af stuehusregel	½
To trins forhøjelse af tobaksafgift med i alt 25 kr.	½
I alt	3½

2.2. FORSLAG VEDR. ØGET ARBEJDSUDBUD/ BESKÆFTIGELSE.

I regeringsgrundlaget er der fokus på forøgelse af arbejdsudbud /beskæftigelse.

Man kan frygte for, at det implementeres gennem de sædvanlige forringelser af ydelser for ledige og personer udenfor arbejdsmarkedet. Men øget arbejdsudbud kan også opnås gennem positive incitamenter.

I det følgende ses på for det første på positive incitamenter til at arbejde efter tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. For det andet undersøges positive indsatser for indvandrere, navnlig flygtninge, til at komme i arbejde. Og for det tredje ses på på positive incitamenter til at få kontanthjælpsmodtagere i arbejde.

2.2.1. Positive incitamentener til at arbejde også efter tidlig tilbagebetaling.

Jf. foran er en stor del af de senere års stigning i arbejdsstyrken kommet igennem senere tilbagebetaling. En del heraf har været fremtvunget gennem forhøjelse af pensionsalderen og forringelse af efterlønnen og det skal vi selvsagt ikke ind på nogen skærpelse af.

Men en del af senerelægningen af tilbagebetaling fra arbejdsmarkedet har også handlet om, at omlægninger af pensionsbeskatning og pensionsregler har gjort det mere økonomisk attraktivt at blive længere på arbejdsmarkedet. Det gælder først og fremmest afskaffelse af modregning for arbejde i folkepensionen, som betyder, at folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg bliver ikke længere modregnet i lønindkomst.

Ifølge DA har det 2023 – 2025 netto øget beskæftigelsen for 67 – 69 årige 11 pct. i forhold til beskæftigelsesstigningen for 65 -66 årige. ¹³⁶

Ud af den samlede tilgang til folkepension i perioden har omkring 6½ pct. valgt at fortsætte i beskæftigelse efter folkepensionen. ¹³⁷

Forslag: 3F har foreslået en tilsvarende ordning for efterlønnere, således at disse kan have arbejde uden modregning i efterlønnen. ¹³⁸ Et forsøg hermed fra 23 til 24 indenfor sundhedssektoren blev dog ikke videreført.

¹³⁶) Jf. Kudahl, Søren: Stor effekt af afskaffelse af modregning i folkepension. DA, 02.09.25.

<https://www.da.dk/politik-og-analyser/beskaeftigelse/2025/stor-effekt-af-afskaffelse-af-modregning-i-folkepension/>

¹³⁷) Egen beregning.

¹³⁸) 3F: 3F: Sådan kan arbejdsudbuddet øges uden pisk. Ritzau, 30.05.23.

<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13689174/3f-sadan-kan-arbejdsudbuddet-oeges-uden-pisk?publisherId=90363>

Der er i dag omkring 60.000 på ordninger for tilbagetrækning før folkepensionsalderen mm ¹³⁹. En tilsvarende nettoforøgelse af beskæftigelsen for denne gruppe - som tilfældet ved afskaffelse af modregning i folkepension - kunne med et usikkert skøn forøge arbejdsudbuddet med omkring 4.500 personer.

Det må dog diskuteres, hvorvidt en sådan åbning for at arbejde uden modregning på ordninger for tidlig tilbagetrækning før folkepension kan underminere disse ordninger som tilbagetrækningsordninger.

2.2.2. Positive indsatser for flygtninge – og indvandrere - til at komme i arbejde.

En anden stor kilde til de seneste års beskæftigelsesfremgang har været en stigende beskæftigelsesfrekvens for indvandrere.

I 2025 ligger beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere som helhed på omkring 70 procent. ¹⁴⁰ Der er dog stadig væk grupper af indvandrere, som sakker bagefter. Den gruppe blandt indvandrere, som har lavest beskæftigelsesgrad, er flygtninge, hvor beskæftigelsesfrekvensen efter 3 år ligger omkring 40 procent stigende op i mod de 50 procent efter 5 år. ¹⁴¹

En kombination af gode konjunkturer og aktiv beskæftigelsesindsats har dog også øget beskæftigelsen for flygtninge. 2016 var kun omkring 15 pct. af

¹³⁹) Inkl. tidlig pension og seniorpension. Jf Finansministeriet: Opdatere fremskrivning af tilbagetrækning før folkepensionsalderen. August, 2023.

<https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/beu/spm/172/svar/2111160/2976403/index.htm>

¹⁴⁰) Jf. Danmarks Statistik: Beskæftigelsen stiger fortsat blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande.15.12.25.

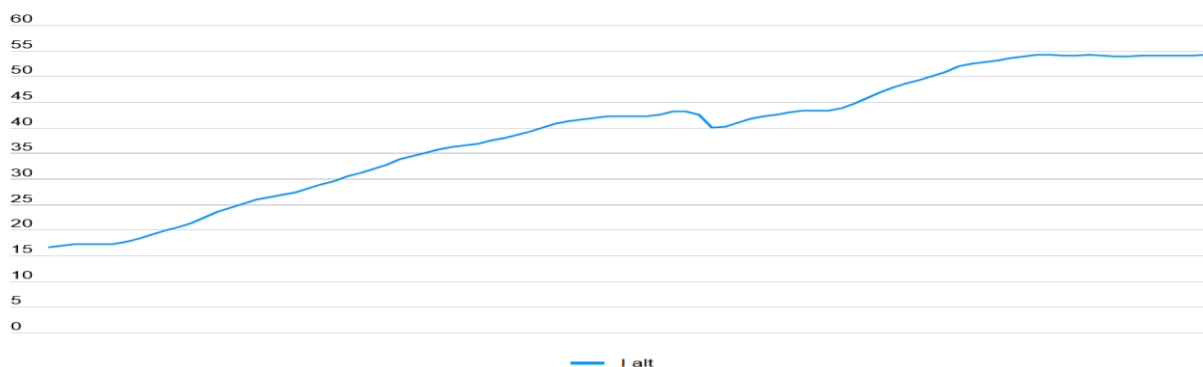
<https://www.dst.dk/da/presse/Pressemeddelelser/2025/2025-12-15-beskaeftigelsen-stiger-fortsat-blandt-indvandrere-fra-ikke-vestlige-lande>

¹⁴¹) Jf. Det nationale integrationsbarometer: Hvor mange flygtninge er i arbejde?

<https://integrationsbarometer.dk/aktuelt/7>

flygtningegruppen, som består af flygtninge og familiesammenførte, i arbejde, men i juni 2023 var rekordmange flygtninge i beskæftigelse svarende til 55 pct.

Figur: Andel i beskæftigelse i flygtninge gruppen, 201 – 2023.¹⁴²

Anm.: "Flygtninge" svarer til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, jf. definitionen fra jobindsats.dk. Tallene er sæsonkorrigerede.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af jobindsats.dk.

Fra 2016 til 2023 er beskæftigelsen steget med næsten 275.000 fuldtidspersoner. Flygtninge med asyl som opholdsgrundlag udgør kun omkring 0,5 procent af beskæftigelsen i 2023, men alligevel har flygtningene stået for 4 procent af beskæftigelsesstigningen i perioden, svarende til 11.000 personer.

Udviklingen skal ifølge DA blandt ses lyset af de gunstige konjunkturer samt trepartsaftalen om integration fra 2016. Aftalen betød blandt andet, at alle flygtninge skulle mødes som jobparate og hurtigt modtage en virksomhedsrettet indsats, samtidig med at de skulle modtage danskundervisning. Derudover blev integrationsuddannelse (IGU) indført, der kombinerer et ordinært ansættelsesforhold med danskuddannelse og målrettet opkvalificering.¹⁴³

Der er pt. omkring 50.000 på asyl i Danmark og omkring 25.000 familiesammenførte hertil. Ved en målrettet indsats burde kunne opnås en yderligere beskæftigelsesfremgang.

¹⁴²⁾ Kilde: Bergenser, Diana: Rekordmange flygtninge er i arbejde. DA, 26.10.23. <https://www.da.dk/politik-og-analyser/integration/2023/rekordmange-flygtninge-er-i-arbejde/>

¹⁴³⁾ Kilde: Bergenser, Diana: Rekordmange flygtninge er i arbejde. DA, 26.10.23. <https://www.da.dk/politik-og-analyser/integration/2023/rekordmange-flygtninge-er-i-arbejde/>

Fra organisationen ”Refugees Welcome” henvises til, at nedsættelse af ydelser har ringe dokumenteret effekt. I stedet peges på betydningen af humankapital, som løftestang til beskæftigelse i Danmark. Med humankapital menes der uddannelse, danske sprogkunderskaber og kendskab til det danske arbejdsmarked.¹⁴⁴

Effektive positive incitamentter til i endnu højere grad at få flygtninge i arbejde kombinerer økonomiske gulerødder med tiltag til at tilføre den manglende humankapital gennem målrettet opkvalificering med løn under uddannelse, virksomhedsrettet sprogundervisning og personlig støtte for at overvinde de kulturelle og psykologiske barrierer, som mange nyankomne kan have.

Danmark kunne i den forbindelse måske lære af andre nordiske lande, idet beskæftigelsesfrekvensen for flygtninge er betydeligt højere i Norge og Sverige. Det gælder navnlig Norge.

Mens mandlige flygtninge i Danmark i højere grad kommer i beskæftigelse i deres første år i Danmark sammenlignet med vores nordiske naboer, er kun 61 pct. i beskæftigelse efter 8 år i landet, mens 75 pct. af mandlige flygtninge i Norge er i beskæftigelse efter samme opholdstid. Og mens der i alle tre skandinaviske lande er færre kvinder i beskæftigelse, er særligt flygtninge i Norge i markant højere grad i beskæftigelse. Efter 8 års ophold er kun 30 pct. af kvindelige flygtninge i Danmark i beskæftigelse. I Norge er det tilfældet for 62 pct.¹⁴⁵

Fra 2004 til 2020 ankom knap 27.000 mandlige flygtninge og 21.000 kvindelige. I januar 2021 var 53 pct. af mændene og 26 pct. af kvinderne i denne samlede gruppe i beskæftigelse. Såfremt de havde et niveau svarende til det norske, ville andelen i beskæftigelse samlet set stige til 70 pct. for mandlige flygtninge og 56 pct. for kvindelige flygtninge svarende til ca. 4.500 flere mandlige flygtninge i beskæftigelse

¹⁴⁴) Jf. Lassen, Hans: Markant fremgang for flygtninges job og uddannelse. Refugees Welcome, 11.10.19.

<https://refugeeswelcome.dk/da/information/fokus/markant-fremgang-for-flygtninges-job-og-uddannelse/>

¹⁴⁵) Jf. Brygger, Rasmus: Op mod 10.000 flere flygtninge kunne komme i job. Videnscenter for integration. 13.10.21.

<https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/videnscenterforintegration-dk/tankeeksperiment-op-mod-10-000-flere-flygtninge-kunne-komme-i-job/>

og ca. 6.000 flere kvindelige. Tages der kun udgangspunkt i flygtninge, der har været i Danmark i op til 8 år, så ville beskæftigelsen "kun" stige med godt 8.000 flygtninge.

Ifølge en rapport fra Nordisk Ministerråd skyldes den norske succes ikke mindst brug af uddannelses som instrument til integration og beskæftigelse ¹⁴⁶ samt en stærk virksomhedsrettet indsats og en målrettet strategi for at få kvindelige flygtninge ind på arbejdsmarkedet.

Da der er tale om en indsats over de 8 første år af en flygtnings ophold, vil en tilsvarende indsats i Danmark frem til 2030 "kun" kunne bidrage med op til den halve beskæftigelsesfremgang dvs 4000 - 5.000 personer.

2.2.3. Positive indsatser for at få ledige – og arbejdsmarkedssparate - kontanthjælpsmodtagere i arbejde.

Det samlede antal kontanthjælpsmodtagere udgjorde juli 2025 i alt 83.700 personer. Antal fuldtidsledige på kontanthjælp udgjorde december 2025 i alt 14.700. ¹⁴⁷

En kilde til øget beskæftigelse kunne være at reducere antallet af langtidsledige, arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere.

Fra den foregående SVM – regering var der fokus på gennem den såkaldte kontanthjælpsreform med lavere ydelser at presse kontanthjælpsmodtagere i arbejde.

Ifølge Det Økonomiske Råd vurderes effekten heraf imidlertid at have været begrænset. Nærmere bestemt finder Rådet, at omkring 9 pct. af kontanthjælpsmodtagerne mellem 25 og 29 år har forladt kontanthjælpssystemet som følge af reformen. De fleste er påbegyndt en uddannelse, mens det vurderes, at kun

¹⁴⁶) Nordisk Ministerråd: Nordic integration and settlement policies for refugees. 2019.

<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1306724/FULLTEXT01.pdf>

¹⁴⁷) Kilde: Danmarks Statistik: Arbejdsløsheden (md.) januar 2026. 27. februar 2026 - Nr. 46

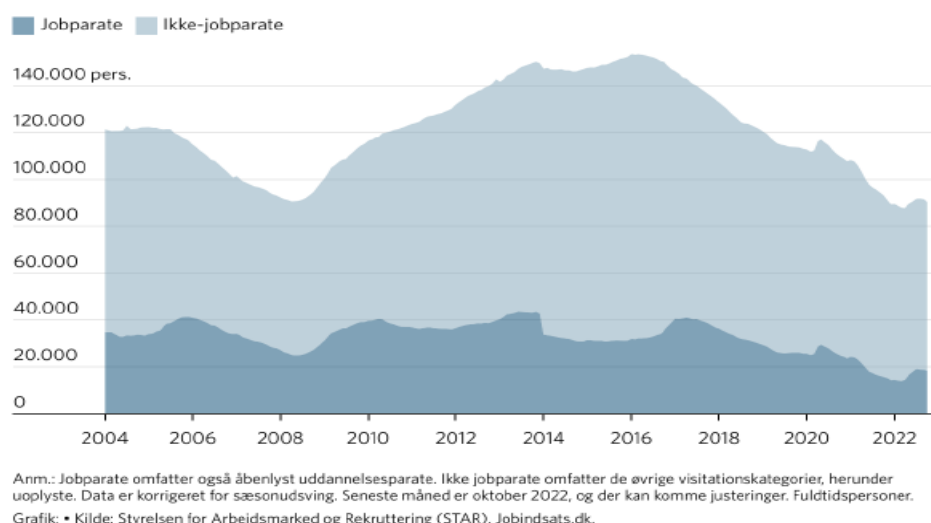
<https://www.dst.dk/da/Statistik/udgivelser/NytHtml?cid=51543>

1.600-2.600 personer 25-29-årige er kommet i beskæftigelse som følge af kontanthjælpsreformen.

For mange kontanthjælpsmodtagere er hindringen for beskæftigelse da også andre problemer end ledighed såsom sygdom, handicaps, psykiske problemer og misbrug. Derfor fordrer beskæftigelse en forudgående indsats herimod.

Antallet af kontanthjælpsmodtagere er over en årrække faldet og ligger nu på niveauet fra før finanskrisen. Siden toppunktet i 2016 er antallet af kontanthjælpsmodtagere faldet med godt 62.000 frem til oktober 2022.

Figur: Antal ledige kontanthjælpsmodtagere fordelt på visitationskategori, 2004 til 2022. ¹⁴⁸

Hvis vi alene ser på tiden efter maj 2020, er antallet af kontanthjælpsmodtagere samlet set faldet med knap 27.000 fuldtidspersoner frem til oktober 2022.

Udviklingen siden maj 2020 dækker over et fald på omkring 11.000 fuldtidspersoner blandt de kontanthjælpsmodtagere, der er tættest på arbejdsmarkedet. Det vil sige de jobparate og åbenlystuddannelsesparate kontanthjælpsmodtagere.

¹⁴⁸) Kilde: Klarskov, Emilie Damm m. fl.: Opsvinget har fået flere udsatte kontanthjælpsmodtagere i job. AE – rådet, 19.01.23. <https://www.ae.dk/analyse/2023-01-opsvinget-har-faaet-flere-udsatte-kontanthjaelpsmodtagere-i-job>

Der ses dog også et fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere, som har problemer ved siden af ledighed, og som ikke tælles med i den registrerede ledighed, og som står uden for arbejdsmarkedet. Det vil sige de kontanthjælpsmodtagere, som ikke er blevet erklæret jobparate eller åbenlyst uddannelsesparate. Den gruppe af kontanthjælpsmodtagere er faldet med ca. 15.000 fuldtidspersoner siden maj 2020.

Blandt de 25-29 årige kontanthjælpsmodtagere vurderes knap 40 pct. at være enten uddannelsesparate eller jobparate, mens andelen af jobparate blandt kontanthjælpsmodtagere over 30 år er godt 25 pct.

Et problem for arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere er ofte kort uddannelse. Derfor handler indsats for at bringe denne gruppe i beskæftigelse om opkvalificering.¹⁴⁹

Ifølge Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan imidlertid også positive økonomiske incitamenter bidrage til at bringe flere ledige i arbejde, navnlig blandt arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere.

Jobpræmier kan bidrage: Herved forstås skattefri bonus eller et engangsbeløb, der udbetales til ledige, som forlader dagpengesystemet og tager et fast arbejde. Og aftrapningsmodeller: Gradvis modregning i overførselsindkomsten, hvis den ledige tager deltidsarbejde, så det altid kan betale sig at arbejde mere.¹⁵⁰ Endelig må lempeligere modregning for deltidsbeskæftigelse vurderes også at kunne øge beskæftigelsesgraden for kontanthjælpsmodtagere.

De nuværende regler er, at på grundsats og mindstesats kan en kontanthjælpsmodtager tjene op til kr. 5.400 om måneden, uden at der sker fradrag i din kontanthjælp. Mens der på forhøjet sats er et fribeløb på kr. 2.700 om måneden. Ved indtjening over disse beløb, bliver det overskydende beløb modregnet med 65 procent.

¹⁴⁹) Jf. Damm, Emilie Agner: *Kontanthjælpsmodtagere kommer oftest i job i konjunkturfølsomme brancher*. AE -rådet, 07.03.23. <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13672773/kontanthjaelpsmodtagere-kommer-oftest-i-job-i-konjunkturfolsomme-brancher?publisherId=13560159>

¹⁵⁰) Jf. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering: *VIDENSNOTAT - Hvad virker for at få ledige tæt på arbejdsmarkedet i job?* <https://www.star.dk/media/a40mu1z1/vidensnotat-hvad-virker-for-at-faa-ledige-taet-paa-arbejdsmarkedet-i-job.pdf>

Ifølge AE – rådet øges beskæftigelsen for arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere gennem økonomiske incitamer med 8 procent og for ikke arbejdsmarkedssparate med 1,5 procent. Samlet kunne beskæftigelsen for kontanthjælpsmodtagere herigennem øges med 2.000 - 2.500.

2.2.4. Samlet forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse gennem positive incitamer og indsatser.

Med et usikkert skøn vurderes positive incitamer og indsatser at kunne øge arbejdsudbuddet og beskæftigelsen med samlet mellem 9½ og 11½ tusind fuldtidspersoner i 2030 (middeltal 10.000).

Tabel: Forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse i 2030 (1000 personer)

Positive incitamer og indsatser til	Arbejdsudbud/Beskæftigelse (1000 fuldtidspersoner)
At arbejde efter tilbagetrækning	4 ½
Få flere flygtninge i arbejde	4 - 5
Få (arbejdsmarkedssparate) kontanthjælpsmodtagere i beskæftigelse	2 – 2 ½
I alt	10 - 12 (middeltal 11)

I den økonomiske debat bruges en tommelfingerregel om, at en forøgelse af arbejdsudbuddet/beskæftigelsen med 10.000 ekstra personer øger råderummet med 2 – 3 mia. kr. ¹⁵¹

Ovennævnte forøgelse af arbejdsudbud/beskæftigelse svarer altså til en forøgelse af råderummet med 2 – 3 mia. kr.

2.3. SAMLET - MULIG - FORØGELSE AF RÅDERUM I 2030.

Samlet kan – muligvis – ovennævnte forslag til specifikke forhøjelser af skatter og de følgende forslag til positive incitamenter og indsatser til at øge arbejdsudbud og beskæftigelse forøge råderummet med omkring 6 mia. kr.

Tabel: Samlet forøgelse af råderum i 2030 gennem specifikke skatteforhøjelser og positive incitamenter og indsatser til øget beskæftigelse.

	Råderum 2030 (mia. kr.)
Skatteforslag	3 ½
Øget arbejdsudbud/beskæftigelse	2 - 3
I ALT	5 ½ - 6 ½ (middeltal 6)

¹⁵¹) Jf. Jespersen, Jesper: Finansministeriets økonomiske råderum: Luftkastel eller realitet? I "Symposium i anvendt statistik", s. 222. https://www.statistiksymposium.dk/Symposieboq_2018_WEB.pdf og Jf. Det Økonomiske råd: Råderummet: Er milliarder noget, man finder? 26-06-24. <https://dors.dk/oevrigt-publikationer/kronikker-artikler/raaderummet-milliarder-finder>